

RADNIČNÍ ZPRAVODAJ

město Pardubice

číslo 5 | květen 2019

- 2 O čem se mluví... o 10. ročníku festivalu Multikulturní týden s jeho pořadatelkou Ivonou Baklíkovou
- 3 Primátoři požadují na rozvoj měst 75 až 100 miliard
- 4 Filharmonici se v příští sezoně přesunou na univerzitu
- 7 Pardubické letiště není v ohrožení
- 9 První červnový víkend opět ve znamení Aviatické pouti
- 11 Pardubická muzejní noc slibuje netradiční noční zážitky

Pardubice

O čem se mluví...

... o 10. ročníku festivalu Multikulturní týden s jednou z jeho pořadatelek Ivonou Baklíkovou

Druhý květnový pátek ožije město festivalem rozmanitých kultur. Začne desátý ročník akce s názvem Multikulturní týden a i letos se můžete těšit na oblíbený jarmark, výstavy, workshopy, sport i koncerty v režii cizinců z různých zemí, jejichž občané jsou dočasně i trvale doma v Pardubicích. Za předchozími ročníky i poselstvím festivalu se ohlédnou vedoucí Centra na podporu integrace cizinců pro Pardubický kraj Ivona Baklíková, která v roli spolupřadatelky stojí od samého zrodu akce.

Jaké je hlavní poselství pardubického multikulturního festivalu?

Festival by měl být místem pro setkání, zábavu, zamyšlení, rozhovory s lidmi z celého světa. Rádi bychom ukázali jedinečnost rozličných kultur z celého světa na pohodové akci naší, pardubické veřejnosti. Společně s námi coby českou majoritou tu žije spousta skvělých lidí z jiných zemí, kteří zde pracují nebo studují a zároveň ve svých komunitách i mimo ně společensky žijí a udržují tradice a zvyky. Pestrou kulturní přehlídku bychom chtěli ukázat Pardubicím coby modernímu a atraktivnímu městu pro život, pro vrcholový sport, umění, pro dobré pracovní uplatnění, vědu a výzkum.

Ve všech těchto oblastech je spolupráce se zahraničím přínosná.

Festival je i jedna z platform boje s predsudky, rasismem a xenofobií. Já sama si vážím toho, že žiji ve městě, kde se mohu cítit bezpečně nejen já, ale i moji přátelé a známí, kteří sem přišli mnohdy z druhé strany světa, možná jsou na první pohled odlišní, ale jinak se potýkají s úplně stejnými starostmi a radostmi jako my.

Jak se podle vás festival od svého počátku posunul? Co se podařilo?

Festival žije, je neustále v pohybu, a to přes všechny starosti a události, které ho ovlivňovaly a ovlivňují. Situace v Sýrii, anexe Krymu, migrační vlny, tepající strach z uprchlíků živelný fakenews a šílenými předvolebními kampaněmi politických stran. Náš festival vytváří pestrou mozaiku akcí, témat k diskuzi, ale především prostor pro setkání. Z jednodenního formátu jsme se dostali k týdenní akci, momentálně tedy na pět dnů. Těší nás, že se festivalu daří cílit na všechny generace. Pracujeme s uměleckými školami, s nejmladšími dětmi ve školkách, s řadou studentů středních škol i se studenty z univerzity, ale prezentovat se budeme i v našich seniorcentrech.

Významnou roli pro nás hraje pardubická univerzita jako hlavní pilíř vzdelanosti, která má v letošním ročníku tři velké významné akce. Zcela na rovinu si neumíme představit spolupráci bez zapojení firmy Foxconn, která zaměstnává velké množství cizinců a na festivalu se od začátku také podílí. A vážíme si velice také podpory města, kraje a dalších.

Jak bude vypadat ten letošní, jubilejní ročník festivalu?

Všechno odstartuje velmi oblíbeným jarmarkem na Pernštýnském náměstí v pátek 10. května, kde návštěvníci najdou řadu kulinářských specialit a rozličné výrobky vyráběné právě cizinci a zároveň budou moci zhlédnout hudební program na pódiu. Letos prvně spolupracujeme se Sportovním parkem Pardubice a určitě všechny zveme na sportovní den do parku Na Špici. Novinkou jsou kurzy vaření vietnamské a francouzské kuchyně, čeká nás řada přednášek a besed, tanečních vystoupení a koncertů. Z akcí univerzity zmíním Ozvěny Antropofestu nebo Sociocoon 2019, kdy Katedra sociální a kulturní antropologie představí nejzajímavější práce svých studentů, absolventů i akademických pracovníků za uplynulý rok. Konference, vydávající se po stopách zanikajících indiánských kmenů, migračních procesů či života s drogovou závislostí, bude doplněna i ukázkami etnické hudby, studentským divadlem a tematickou výstavou fotografií. (Podrobný program najdete ve zpravodaji na straně 15.)

Kolik cizinců se Multikulturního týdne aktivně účastní?

Akce každoročně navštíví přes tisíc lidí a ta skladba se od stálých, letitých nadšenců stále obohacuje o nové tváře. Snažíme se udělat program, který je atraktivní pro všechny věkové skupiny, aby si každý mohl vybrat. A myslím, že se nám to daří. Vždy se zapojují také

noví cizinci. A i ti, kteří už třeba v Pardubicích nebydlí, přestěhovali se nebo se vrátili do země svého původu, jsou s námi v kontaktu a fandí nám. Na Pardubicku žije takřka 10 000 cizinců (statistiky o počtech cizinců jsou volně dostupné podle okresů na stránkách ministerstva vnitra). Pochopitelně nechtějí být v izolaci, jsou mezi nimi talentovaní tanečníci, výtvarníci i hudebníci a chtějí ukázat, co dovedou, mimo jiné tak, že se aktivně zapojí do našeho společenského života. Je tu velká skupina lidí z Mongolska, Ruska a Ukrajiny, také se rozšiřuje skupina lidí z Latinské Ameriky. Velikou radostí pro nás je zapojení migrantských spolků, které v Pardubicích působí a aktivizují cizince k zapojení se do kulturního, společenského života i do obyčejného dění (Ruský domov, Latino American Union, aj.), úzce také spolupracujeme s Alliance Francaise, která je zaměřena na frankofonní země, kulturu a tradice.

Kdo na akci spolupracuje?

Hlavním pořadatelem je Europe Direct Pardubice, které spolupracuje s Centrem na podporu integrace cizinců pro Pardubický kraj a poradnou pro cizince Most pro a téměř dvacítkou dalších partnerů. A samozřejmě samotní cizinci, bez jejichž nadšeného zapojení by festival nebyl takový, jaký je. A že je tu obrovské množství šikovných, aktivních lidí, kteří díky festivalu dostávají příležitost prezentovat jak kulturu země svého původu, tak i osobní umělecké ambice, znalosti a dovednosti.

Co byste festivalu popřála?

Aby přinášel radost. Těm, co ho pořádají, i těm, kteří ho navštíví. Aby nabídl neopakovatelné i ty opakovatelné skvělé zážitky. A také aby přinesl „klídek“, že ten soused odvedle, co chodí jinak oblečený a jinak vypadá nebo mluví, je vlastně úplně normální.

Radniční zpravodaj - periodický tisk územního samosprávného celku Statutárního města Pardubice se sídlem úřadu Magistrát města, Pernštýnské nám. 1, 530 21 Pardubice, IČO 274046, a VLTAVA LABE MEDIA a.s., region východní Čechy, Kladská 17, 500 03 Hradec Králové, IČ 01440578. Evidenční číslo MK ČR E 11512.

Redakce: Nataša Hradní, Iveta Koubková, Alexandra Tušlová. Fotografie: Tomáš Kubelka, Iveta Koubková, archivy autorů článků. Adresa: Radniční zpravodaj, Magistrát města Pardubice, Pernštýnské náměstí 1, 530 21 Pardubice. Elektronická adresa: alexandra.tuslova@mmp.cz, tel. 466 859 407. Internet: www.pardubice.eu.

V Pardubicích 29. dubna 2019. Výtisk doručila Česká distribuční a.s. Redakce si vyhrazuje právo redigovat jednotlivé příspěvky, resp. vybírat z obdržených materiálů. Otiskovány nebudou anonymní příspěvky ani texty obsahující urážlivé, vulgární, rasistické nebo jinak hanlivé výrazy. Texty v Diskuzním fóru obsahují osobní názory a postoje jejich autorů. Uzávěrka RZ 6/2019: 23. května 2019.

Primátoři požadují na rozvoj měst 75 až 100 miliard

Dubnové jednání primátorů všech sedmadvaceti statutárních měst České republiky v Pardubicích vyvrcholilo podpisem společného Stanoviska, které definovalo základní požadavky největších českých měst pro nové programové období Evropské unie (2021–2027).

Mezi nejzásadnější body patří rozšíření Integrovaných územních investic (ITI) na třináct území, vyčlenění 75 až 100 miliard na realizaci ITI a prolomení nedůvěřivého postoje k ITI u některých ministerstev. „Evropská komise přisuzuje městům důležitou, silnou a jasnou pozici. Jsem velice rád, že přes počáteční nedůvěru městské integrované nástroje ukázaly pro rozvoj

měst a jejich zázemí svůj velký smysl. V novém programovém období proto požadujeme další rozšíření nástroje ITI, které pokryje všechna statutární města, i vyšší finanční alokaci,“ říká předseda Komory statutárních měst a primátor Pardubic Martin Charvát.

Statutární města se na přípravě politiky soudržnosti pro další programové období, které by mělo začít v roce 2021, podílejí dlouhodobě a velmi aktivně. Cílem je vyjednat co nejlepší podmínky pro největší česká města a i v následujících letech jim zajistit dostatek finančních prostředků z Evropské unie na jejich rozvoj. Vzhledem k tomu, že stávající období je stále v běhu, je ne-

zbýtné zahájit přípravy v dostatečném předstihu, aby bylo čerpání evropských dotací co nejrychlejší a neefektivnější. „Města jsou připravena vyjednat o alokaci odpovídající významu měst a městského prostředí. Společně s Ministerstvem pro místní rozvoj a experty jsme připraveni tuto částku obhájit. Ostatně třináct území ITI, z pohledu počtu obyvatel, koncentruje více než polovinu obyvatel České republiky a je hlavním tahounem tvorby HDP v naší zemi,“ vysvětluje primátorka Brna Markéta Vaňková.

Společný dokument, podepsaný všemi primátory statutárních měst, je určen řídicím orgánům budoucích operačních programů, tedy Ministerstvu pro místní rozvoj, Ministerstvu průmyslu a obchodu, Ministerstvu dopravy, Ministerstvu životního prostředí, Ministerstvu školství, mládeže a tělovýchovy, Ministerstvu práce a sociálních věcí a také Ministerstvu financí.

Největší města České republiky ale necílí pouze na evropské zdroje. „Za statutární města jsem opravdu rád, že se nám daří prosazovat myšlenku, že Integrované strategie našich území již nebudou vázané pouze na evropské dotace. Také v tomto směru opětovně vyzýváme všechna ministerstva k jednání o vyčlenění národních zdrojů

na realizaci našich strategií,“ vysvětluje primátor Ostravy Tomáš Macura.

Statutární města zároveň vyzdvihla pozitivní roli Ministerstva pro místní rozvoj, jež je gestorem regionální politiky, které si uvědomuje důležitost podpory měst a jejich zázemí pro ekonomický rozvoj České republiky. „Diskuzi s městy a obcemi považujeme pro správné nastavení veřejných investic za velmi důležitou. V programovém prohlášení vlády je již ustanovena podpora urbánní, neboli městské, agendy a osobně nepředpokládám, že by se tato pozice měla nějak zásadně měnit. Díky komunikaci s městy máme povědomí o tom, na co a jakým způsobem by ráda finanční prostředky z EU v připravovaném období čerpala a co bychom za Českou republiku měli vyjednat. Zároveň nechceme rušit to, co již dobře funguje. Chceme zachovat logiku rozvoje městských oblastí, kdy velké město jako tahoun rozvoje ovlivňuje své okolí a zároveň je jím ovlivňováno,“ dodává náměstkyně ministryně pro místní rozvoj David Koppitz. (Pozn. na snímku Tomáše Kubelky zleva náměstkyně ministryně David Koppitz, primátor Plzně Martin Baxa, primátor Ostravy Tomáš Macura, primátorka Brna Markéta Vaňková, primátor Pardubic Martin Charvát)

Další startovací byty jsou rozlosovány

Pardubice

O budoucích nájemních dalších startovacích bytů rozhodlo dubnové losování. Ve čtvrtém ročníku tohoto projektu cíleného zejména na mladé lidi město nabídlo pětadvacet bytů a přijalo téměř dvě stovky žádostí, tedy podobné množství jako v předchozích letech. Žadatelé přitom mohli vybírat z celkem osmi lokalit, z bytových jednotek o dispozicích 1+kk, 1+1 a 2+kk.

„Zájem o tyto malometrážní byty za zvýhodněné nájemné mezi mladými lidmi neklesá, což je dáno i vysokou cenou nájemného a kupní cenou bytů. Proto se město snaží každý rok pustit do oběhu další rekonstruované byty a pomoci jak mladým rodinám, tak i jednotlivcům osamostatnit se a našetřit si minimálně do té míry, aby splnili podmínky pro získání hypotéky,“ konstatuje náměstek pro sociální politiku Jakub Rychtecký s tím, že zájemci si mohli podat žádost na jeden z bytů v ulicích Bělehradská, Ohrazenická, Brožikova, Mladých, Na Zábouří, Gagarinova, Železničního pluku a Nerudova.

Město startovací byty pronajímá na čtyři roky, přičemž první tři roky účtuje měsíční nájemné 50 korun, čtvrtý rok 80 korun za metr čtverečný. Každý ze zájemců si přitom může podat jen jednu žádost,

další podmínkou je výše hrubého měsíčního platu minimálně 16 000 korun a bezdlužnost vůči městu. V případě jednotlivců je pak dána maximální věková hranice 30 let, u párů a manželů nesmí jejich věk v součtu překročit hranici 65 let, přičemž jeden z nich musí být mladší 30 let. Projekt startovacího bydlení běží letos již čtvrtým rokem, příští rok tak bude pro některé nájemníky rokem, kdy budou byt vracet zpět městu.

Magistrát pro zájemce o startovací bydlení navíc připravil také krátký anonymní dotazník. „Z dotazníkového šetření jasně vyplynulo, že momentální výše nájmů a prodejní ceny bytů jsou pro řadu lidí příliš vysoké a na hypotéku nedosáhnou. Skoro polovina respondentů bydlí, podle údajů získaných z dotazníku, stále u rodičů a ráda by se osamostatnila. Téměř 50 procent dotazovaných pro změnu bydlí

v nájmu a je pro ně těžké našetřit si na své vlastní budoucí bydlení. Dalším důležitým faktem, který z dotazníku vzešel, je, že zhruba 80 procent dotazovaných plánuje v Pardubicích zůstat i v budoucnu,“ dodává náměstek Rychtecký.

Letos město přijalo celkem 196 žádostí, přičemž čtyři z nich nespĺňovaly podmínky. „U těchto žádostí bohužel zájemci nedoložili veškeré potřebné dokumenty nebo potvrzení a nemohli tak být zařazeni do závěrečného slosování. Budou mít však možnost podat si novou žádost v dalším kole startovacího bydlení,“ uzavírá Branislav Štefanča z pardubického magistrátu.

Projekt startovacího bydlení pro mladé odstartoval v roce 2016. Do letošního roku Pardubice vyčlenily již 75 městských, převážně malometrážních bytů, dohromady jich tedy je rovných 100.

Filharmonici se v příští sezoně přesunou na univerzitu

Komorní filharmonie Pardubice musí pro příští abonentní sezonu změnit své působiště. Z důvodu rekonstrukce Domu hudby, kterou Pardubický kraj jako investor plánuje zahájit v červnu letošního roku, bude uzavřena Sukova síň a koncerty tak budou přesunuty. Po pečlivém výběru náhradních prostor nakonec filharmonici najdou částečně nové útočiště v prostorách auly Univerzity Pardubice.

„Výběr náhradních prostor pro nás nebyl vůbec snadný, jelikož v Pardubicích není mnoho míst, která by odpovídala po-

třebám orchestru, ať z hlediska akustických kvalit, či kapacity. Jako možné řešení se nabízel například Kulturní dům Hronovická, který však nedisponuje dostatečně velkým pódium pro orchestr. Jako druhou variantu jsme zvažovali přesunout koncerty v rámci nadcházející abonentní sezony do kulturního domu na Dukle, i tuto možnost jsme však zamítli, jelikož akustické podmínky sálu nejsou pro filharmonii optimální. Nakonec jsme se tedy domluvili s vedením pardubické univerzity na pronájmu Auly Arnošta z Pardubic,

kteří pojme až 400 posluchačů. Nejde však jen o problém s tím, kde koncertovat, museli jsme vyřešit také otázku týkající se přípravy a zkoušek našich umělců, které by měly probíhat podle termínových možností v ABC klubu, KD Dukla nebo KD Hronovická,“ popisuje náhradní řešení ředitelka Komorní filharmonie Pardubice Jarmila Zbořilová.

V důsledku rekonstrukce Domu hudby a uzavření Sukovy síně bude pozměněn také dramaturgický plán celé nadcházející koncertní sezony. „Vzhledem k vytíženosti univerzitních prostor pro výuku není možné zde každý měsíc odehrát tři koncerty tak, jak byli naši abonenti doposud zvyklí. Situace pro nás však byla komplikovaná i z hlediska účinkujících, jelikož rekonstrukce zasáhne do dlouhodobého programu filharmonie, který jsme museli narychlo pozměnit. Každý špičkový umělec má koncerty nasmlouvané na dva tři roky dopředu, naštěstí se nám podařilo vytvořit takový program, aniž by dramaturgie po kvalitativní stránce utrpěla,“ dodává Zbořilová. Pro veřejnost bude připraven jeden koncert v měsíci, vstu-

penky na jednotlivá vystoupení přitom budou v prodeji samostatně, nikoli jako dosavadní předplatné pro abonentní skupiny. „Museli jsme rekonstrukci přizpůsobit nejen program, ale i předplatitelský cyklus, který samozřejmě po dokončení oprav znovu zavedeme. Předprodej abonmá na sezonu 2020/2021 by měl být zahájen v lednu příštího roku. Rekonstrukce budovy byla již opravdu potřeba a věřím, že po těchto komplikacích nám bude odměnou příjemnější prostředí opravené Sukovy síně,“ popisuje dočasné řešení ředitelka pardubické filharmonie s tím, že do koncertního sálu Domu hudby by se filharmonici měli vrátit v březnu roku 2020.

Koncerty pardubické filharmonie se přitom u veřejnosti těší velké oblibě. „Plánované opravy sice filharmonikům ztíží nadcházející sezonu, doufám však, že veřejnost nutnost rekonstrukce a s tím související omezení pochopí a najde si cestu i na pardubickou univerzitu, kde na ni budou čekat stejně kvalitní koncertní zážitky jako v Sukově síni,“ podotýká náměstek pro kulturu Jan Mazuch.

Kaleidoskop dubnových událostí

Z Masarykova náměstí přes třídu Míru až na Pernštýnské náměstí dorazil balónkový Modrý průvod – konal se tradičně na začátku dubna na podporu osob s poruchami autistického spektra.

Mentálně a zdravotně postižení uživatelé služeb Denního stacionáře Slunečnice se tento měsíc po dvouleté pauze znovu stali kavárničky. Přijďte na dukelské náměstí do Jilemnického ulice 2226.

Těžkou sezonu hokejisté Dynama zvládli i za podpory skvělých fanoušků. Pardubice uhájily svou extraligovou příslušnost a mohou se těšit na sedmdesátý ročník mezi elitou v řadě.

Kreativita a inovace, motivace žáků či jejich příprava na soutěže. Nejen to rozhodlo o tom, kdo bude patřit mezi nejlepší pedagogy za rok 2018 – pamětní list si odneslo celkem 37 nominovaných.

Pardubický vinařský půlmaraton přinesl překvapení v českých barvách. V hlavním závodu zvítězil skvělým závěrem český běžec Jiří Homoláč, přerušil tak několikaletou tradici jasných vítězství běžců z Keni.

Ocenění města si letos odneslo celkem sedm osobností

Pardubice vyhlásily další osobnosti, které se významným způsobem podílely nebo nadále podílejí na rozvoji či propagaci města. Čestné občanství města Pardubic získali dva členové Klubu přátel Pardubicka, Jarmila Stibicová a Jiří Paleček, dalším pěti osobnostem byly v rámci slavnostního vyhlášení ve Společenském sále radnice předány medaile města. „Je jen málo lidí, kteří o Pardubicích, jejich historii i současnosti mají takové množství znalostí jako právě Jiří Paleček. Jak on, tak paní Stibicová jsou shodou okolností členy Klubu přátel Pardubicka a oba patří mezi opravdové pardubické patrioty, kteří se zajímají o rozvoj města a zároveň se na něm již řadu let podílejí. Právem si čestné občanství zaslouží,“ podotýká primátor Pardubic Martin Charvát s tím, že Jiřímu Palečkovi bude vyznamenání města předáno dodatečně.

Mezi osobnosti, které si ze Společenského sálu radnice odnesly jedno z vyznamenání města, dále patří chirurg Karel Havlíček, Vít Vavřina, učitel Vladimír Vícha a odborník v oblasti klasické hudby Bohuslav Vítek. Za trenéra a pardubickou sportovní legendu Martina Kubrychta převzala ocenění jeho žena Irena Kubrychtová.

Pardubice své významné občany oceňují každoročně. Loni bylo čestné občanství uděleno Janu Iserlemu, medaili města si pro změnu převzali Jiří Střítecký a Vladimír Martinec.

Čestné občanství města Pardubic:

Mgr. Jarmila Stibicová

Jarmila Stibicová je pro mnohé vzorem občanské statečnosti a odvahy a patriotkou v pravém slova smyslu. Do roku 1970 pracovala jako učitelka na střední průmyslové škole v Pardubicích, práci v oblasti školství však musela opustit v důsledku

svých aktivit v letech 1968 a 1969. Patří mezi osobnosti, které podepsaly Chartu 77, a zasloužila se také o vznik pardubického Občanského fóra v listopadu 1989. V této době stála také za setkáním v pardubickém divadle, které se významně podílelo na sametové revoluci v Pardubicích. V roce 2014 jí byla udělena Cena Václava Bendy. Je zastupitelkou ČR v organizaci Amnesty International, která se stará o nespravedlivě vězněné politické vězně na celém světě.

Jiří Paleček

V roce 1965 se stal spoluzakladatelem Klubu přátel Pardubicka, na jehož fungování se jako čestný předseda podílí dodnes. Je autorem řady článků a brožur věnovaných tematice rozvoje města a tvůrcem elektronické encyklopedie PARPEDIE, databáze hesel souvisejících s Pardubicemi. Jako znalec regionální historie pořádá komentované prohlídky po městské památkové rezervaci. Roku 1990 byl u založení Společnosti pro rozvoj Pardubicka, díky níž mimo jiné došlo k přeměně VŠCHT na Univerzitu Pardubice.

Medaile města Pardubic:

Doc. MUDr. Karel Havlíček, CSc.

Dlouholetý primář a od roku 2002 přednosta chirurgické kliniky, který je navíc nositelem Ceny za zásluhy o Pardubický kraj. Jako chirurg je aktivní dodnes, věnuje se však i pedagogické činnosti a aktivitám ve vědeckých institucích. V pardubické nemocnici působí od roku 1964, přičemž v letech

2000–2004 byl předsedou České chirurgické společnosti.

Mgr. Martin Kubrycht

Je legendou pardubického sportu, známý nejen jako trenér a ředitel Sportovního gymnázia, ale i jako trenér v ČVK Pardubice. Do historie pardubického sportu se zapsal právě jako trenér řady veslařů, kteří se pod jeho vedením mohou pochlubit úspěchy na domácích i mezinárodních scénách (MSJ a MEJ). Letos přitom oslaví své 65. narozeniny.

Ing. Vít Vavřina

V letech 1995 až 2013 působil jako ředitel civilního letiště. Stál u zrodu myšlenky konverze pardubického vojenského letiště na mezinárodní civilní letiště se smíšeným provozem.

RNDr. Vladimír Vícha

Téměř 40 let pracuje jako učitel fyziky na Gymnáziu Dašická. Práci s mládeží se však věnuje nejen v rámci výuky, podílí se i na různých mimoškolních aktivitách a v roce 2016 převzal Cenu pro pedagogy, kterou uděluje Nadace Neuron a Učená společnost ČR. V letošním roce oslaví své životní jubileum 60. narozeniny.

PhDr. Bohuslav Vítek

Díky studiím na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy v Praze, kde úspěšně absolvoval obor hudební věda a roku 1984 získal titul PhDr., se stal odborníkem v oblasti klasické hudby. Nejprve působil jako dramaturg v Komorní filharmonii Pardubice, kde v letech 1985 až 1990 vyměnil post dramaturga za post ředitele. S Komorní filharmonií spolupracuje dodnes jako lektor dramaturgie.

Cyklověž si našla své klienty

Cyklověž, vybudovaná v rámci revitalizace pardubického přednádraží, si během prvního roku provozu našla své klienty. Zájem o bezpečné parkování kol výrazně stoupl poté, co město snížilo poplatek za celodenní parkování z deseti na pět korun.

„Za loňský rok uložilo do věže svá kola téměř 14 tisíc lidí. Po prvotním malém zájmu jsme od dubna poplatek snížili na pět korun, který navíc České dráhy za držitele In Karty hradí. Zabrало to a zájem cyklistů o tuto službu začal stoupat. Srovnám-li dvě co do počtu podobná období, tedy první a čtvrté čtvrtletí roku 2018, v prvních třech měsících

provozu zde parkovalo 679 bicyklů a od října do konce prosince 4 371 jízdních kol,“ řekla náměstkyně primátora Helena Dvořáčková.

Celkem využili cyklisté v loňském roce cyklověž u nádraží ve 13 699 případech, přičemž zhruba dvě pětiny úschov provedli zákazníci Českých drah. Cyklověž nyní bývá ve všední dny obsazena zhruba z padesáti procent, což odpovídá tomu, o co město snížením původní ceny usilovalo. „Věž jsme nestavěli proto, aby město na parkování kol vydělávalo, ale proto, aby se lidé dojíždějící vlakem či autobusem za prací nemuseli obávat o svůj majetek,“ do-

dala náměstkyně. Použití cyklověže je jednoduché. Příjem kola, jeho evidence, uložení na příslušnou pozici v zakládacím systému, monitorování celého procesu a následný výdej probíhají automaticky, bez zásahu lidské ruky. Majitel kola pro obsluhu používá pouze tlačítka na ovládacím panelu. Na kole je možné nechat bez obav i zavazadlo, přílbu a příslušenství. Do cyklověže, jejíž stavba stála zhruba 11 milionů korun, se vejde až 118 kol.

Přes rostoucí počet těch, kteří této výhody využívají, je stále mnoho cyklistů, kteří raději bezplatně zamknou své kolo v sousedním přístřešku.

Pardubické letiště není v ohrožení

Vedení města Pardubic jednalo s představiteli společnosti East Bohemian Airport, která provozuje pardubické mezinárodní letiště, o současnou situaci společnosti jak z pohledu ekonomického, tak i provozního. Společně odmítli informace o tom, že je společnost v krizi a hrozí jí bankrot.

Optimisticky je i výhled na letošní letní sezonu. Zatím vše nasvědčuje tomu, že se dovolenkové lety z Pardubic do Bulharska, Turecka i Řecka uskuteční podobně jako v minulých letech. „Informace o tom, že společnosti hrozí bankrot, které v posledních dnech leckde zazněly, nejsou opodstatněné. Podle již auditovaných výsledků jsme roku 2018 skončili se ztrátou 15,9 milionů korun, což je lepší výsledek, než jsme pro loňský rok očekávali. S vědomím

plné zodpovědnosti říkám, že společnost je v dobré finanční kondici. Nemáme žádné závazky po splatnosti, k dnešnímu dni disponujeme volnými finančními prostředky ve výši 20 milionů korun,“ konstatoval předseda představenstva EBA Petr Juchelka.

Zástupci města, které je dvoutřetino-vým vlastníkem akciové společnosti, jsou rozhodnutí pardubické letiště „podržet“ i v době, kdy uzemnění letadel Boeingů 737 Max působí problémy všem regionálním letištím. „Shodujeme se v názoru, že se po vybudování nového terminálu nemůžeme zastavit v půli cesty, ale je třeba podpořit další investice do rozvoje letiště, například do vybudování parkovišť, podpory cargo dopravy a podobně,“ řekl náměstek primátora Pardubic Jan Mazuch.

Vedení pardubického letiště se přitom všemožně snaží maximálně eliminovat dopady rozhodnutí nízkonákladových společností opustit regionální letiště. S irskou leteckou společností Ryanair jedná o alespoň částečném zachování pravidelné linky z Pardubic do Londýna, jejíž provoz hodlá společnost od července do října přerušit. „Zcela určitě se podaří zachovat charterové lety. Cestovní kanceláře poté, co tyto lety odřekla společnost Smartwings, jedná s jinými dopravci, kteří mohou přepravu do letních dovolenkových destinací zajistit. Snažíme se jim být maximálně nápomocni. V současné době už probíhají jednání o definitivních letových řádech,“ uvedla ředitelka pardubického letiště Hana Šmejkalová. „Naše pesimistická verze po-

čtu odbavených cestujících za rok 2019 počítá s 90 tisíci cestujícími. Věřím, že výsledky budou mnohem lepší,“ dodala Hana Šmejkalová.

Představitelé letiště jsou, přes složitou situaci, která v současné době v letecké dopravě panuje, optimističtí. Společnost totiž s otevřením nového terminálu na počátku loňského roku počítala s nárůstem provozních nákladů do červených čísel. Ekonomika společnosti se tak, přes záporný výsledek hospodaření, vyvíjí v souladu s byznys plánem. Letiště je provozně soběstačné a na rozdíl od jiných regionálních letišť funguje bez jakýchkoli provozních dotací. Akcionáři (ze dvou třetin město Pardubice a z jedné třetiny Pardubický kraj) investují pouze do rozvoje infrastruktury.

Město připravuje opravu hrobu Jaromíra Johna

Již dva roky pečuje město Pardubice o opuštěné hroby významných osobností. Ve své péči má i místo posledního odpočinku Bohumila Markalouse, spisovatele a novináře známého pod pseudonymem Jaromír John. Právě hrob rodiny Markalousovy na hřbitově v Pardubičkách čeká, jako první z hrobů v péči města, velká oprava.

„Město má v péči sedm hrobů, žádné další návrhy jsme od zřízení tohoto institutu před dvěma lety neobdrželi. Běžná údržba těchto hrobů stojí Pardubice ročně kolem 30 tisíc korun. Budou však třeba i větší investice,“ řekl mluvčí radnice Radim Jelínek.

O hroby v péči města se starají Služby města Pardubic, které spravují pardubické hřbitovy. Na náklady města zajistí pravidelnou údržbu a výzdobu pietního místa při příležitosti výročí úmrtí

a Památky zesnulých a hradí nájemné za hrobové místo. O opravách nad rámec běžné údržby pak musí rozhodnout rada města. Prvním hrobem, do jehož opravy či rekonstrukce musí město investovat, je hrob Jaromíra Johna. „Jde o rodinný hrob, který je ve špatném technickém stavu, náležitě potřebuje opravu,“ dodal Jelínek. Místo posledního odpočinku Jaromíra Johna je zároveň válečným hrobem, v němž je pohřben spisovatelův bratr Jaromír Markalous, který zemřel v roce 1915 na následky válečného zranění. Město zvažuje různé varianty, jak toto pietní místo upravit, musí však počkat na vyjádření ministerstva obrany, v jehož působnosti péče o válečné hroby je. Velká rodinná hrobka stojí v sousedství kostela sv. Jiljí na hřbitově v Pardubičkách. Pískovcový pomník v neobarokním stylu

s prvky secese značně poznamenal zub času a hrozí jeho zřícení.

Město zřídilo institut hrobů v péči města v roce 2016. Je určen pro správu tzv. opuštěných hrobů významných osobností. Město tak chce zachovat místa posledního odpočinku všeobecně uznávaných osobností, významných pro Pardubice, leckdy pro celý stát. Návrh mohou prostřednictvím kanceláře primátora podávat občané města Pardubic i spolky či jiné právnické osoby sídlící na území města. Musí jít o hrob, který vykazuje známky opuštěnosti a není nikdo z rodiny, kdo by se o něj staral, nebo není uzavřena smlouva na pronájem daného hrobového místa a hrozí tedy, že by hrob zaniknul. Návrh lze podat nejdříve 10 let po úmrtí té které osobnosti.

Město dnes pečuje kromě hrobu Jaromíra Johna také o místa posledního odpočinku bývalého pardubického starosty Leopolda Wernera, advokáta, novináře a dramatika JUDr. Karla Krpaty, ředitele reálky Jiljí Vratislava Jahna, c. k. místodržícího rady a okresního hejtmána Hynka (Ignáce) Boukala (všechny na Starém městském hřbitově), zakladatele známé Prokopky ing. Josefa Prokopa a starosty Pardubic Václava Bubeníka, kteří jsou pochováni na Novém městském hřbitově. Všechny tyto hroby je možno vyhledat na příslušném hřbitově podle mapky odkazující na pietní místa v daném areálu, případně jejich polohu a další informace najít pod odkazem www.pardubickyslavin.cz.

Volná pracovní místa

Statutární město Pardubice, magistrát města v současné době obsazuje tato volná pracovní místa:

Referent oddělení stavebního úřadu II stavebního úřadu

Referent hospodářských opatření pro krizové stavy oddělení krizového řízení kanceláře primátora

U obou pozic nabízíme: stabilní zázemí úřadu územní samosprávy, reprezentativní kancelářské prostory v centru města, motivační finanční ohodnocení (plat + osobní ohodnocení), mimořádné odměny, pružnou pracovní dobu, 5 týdnů dovolené, 3 dny placeného zdravotního volna, podporu profesního i osobního rozvoje, systém dalšího vzdělávání (vč. jazykových kurzů), příspěvek na penzijní pojistění, stravenky.

Podrobnosti k pozicím včetně kontaktních údajů naleznete na: <https://www.pardubice.eu/urad/radnice/volna-mista/> nebo na tel. č. 466 859 497.

Záchytné parkoviště v kasárnách je v provozu

První záchytné parkoviště v Pardubicích pro řidiče je otevřeno – návštěvníci města mohou nechat své vozy v Masarykových kasárnách na Zborovském náměstí. Za celodenní parkování tu zaplatí pět korun. Nízká cena má řidiče motivovat k tomu, aby auto nechali na kraji města a nevjížděli do centra,

kde je parkovacích míst nedostatek. Pokud se toto řešení osvědčí, bude město hledat plochy pro další záchytná parkoviště

Avizovaná úprava cen parkovného ve městě se ale zatím nekoná. Ceny parkovného v Pardubicích zatím zůstávají na stejné úrovni jako dosud.

Důvodem jsou technické problémy při přeprogramování některých parkovacích automatů. Nové ceny by dle poslední informací měly začít platit od 13. května. Samotné přeprogramování automatů bude probíhat během několika málo dnů, a proto se může stát, že v některé části města

již budou platit nové ceny parkovného a v jiné části ještě ty staré.

Parkovné v Pardubicích zdraží celoplošně. Za první hodinu se cena zvýší o deset korun, za každou další hodinu řidiči zaplatí 40 korun. Do tohoto režimu nově spadnou parkovací stání v lokalitách Tyršovo nábřeží, U Stadionu a U Mlýnů.

Repertoár Východočeského divadla obohatí komedie z divadelního zákulisí

Jako předposlední premiéru stávající sezony uvede divadlo hru Divadelní komedie finského, švédsky píšícího dramatika Bengta Ahlforse, jenž do ní vtělil své bohaté zkušenosti z povolání herce, režiséra i divadelního ředitele, postavě debutujícího autora navíc přidělil své křestní jméno.

Komedii, která dává nahlédnout do procesu zrodu nové inscenace, připravuje režisér Petr Novotný. V novince pardubického souboru uvidíte Dagmar Novotnou, Jindru Janouškovou, Ludmilu Mecerodovou, Martinu Sikorovou, Zdeňka Rumpíka, Alexandra Postlera, Tomáše Lněničku a Jana Musila. Premiéry se uskuteční v Městském divadle o víkendu 11. a 12. května.

„V oblastním divadle se zkouší hra, kterou novopečený dramatik, stíhaný tvůrčí krizí, ještě nedopsal, ale předseda správní rady ji už zakázal. Režisérka inscenace a ředitelka divadla v jedné osobě se nevzdává a vede herce, stíhané traumaty všedních životů, k naplnění uměleckého poslání a zároveň k uspokojení diváků, kteří se chtějí bavit. Nadšená ochotnice, která si přišla vypůjčit kostýmy, snaživě nahradí stávající suflérku. Protřelý inspicient, který střídavě shání nezvěstného autora, opozdilé herce, chybějící rekvizity a pohoštění na tiskovou konferenci, komentuje divadelní dění slovy: Za kulisama se vždycky odehrává větší drama než na jevišti,“ naznačuje zápletku hry dramaturgyně Jana Pithartová.

Petr Novotný v této sezoně režíruje v Pardubicích už druhou hru z divadelního prostředí (první byl Zamilovaný Shakespeare), a přestože si nejsou podobné, v obou prožívá dramatik tvůrčí muka. „To jsou ta nejhorší muka, jaká vůbec existují, a já je dobře znám. Do konce jednoho prožívám zrovna v současné době. Člověk si řekne, mám na to, vím, o čem to napsat, je v něm plno obrazů, postav a témat... A pak to najednou jakoby vyschne. Já nejsem z těch autorů, kteří mají hotovou koncepci, když začínají psát. Mám vždycky rozepsaná témata a postavy a něco, čemu

říkám skici, to jsou takové krátké kousky dialogů. Ale někdy ani nevím, které postavy je budou říkat. Zatím vždycky se mi to potom nějak spojilo, rozžilo, ale momentálně se mi to neděje. Jsem ve stádiu, kdy jsem v jednom divadle slíbil, že se o to znova pokusím. Věřím, že to musí vyjít, ale když režíruru Honzu Musila v roli autora, kterému to nejde, tak mi běhá mráz po zádech,“ říká režisér Petr Novotný.

Sobotní premiéru ve foyer předznamená vernisáž výstavy akvarelů polského malíře a pedagoga spojeného s uměleckým prostředím v Lublinu Krzysztofa Bartnika.

Radek Smetana, PR manažer VČD

Filharmonie zahajuje předprodej mimořádných koncertů

51. sezona Komorní filharmonie Pardubice se nezadržitelně blíží. Přinese s sebou i posluchači oblíbený cyklus Máme hosty. V něm spolu s orchestrem účinkují mimořádní interpreti české i zahraniční hudební scény a přináší nejrozdílnější žánry a moderní aranže ušité Komorní filharmonii Pardubice na míru. V nastávající sezoně se posluchači můžou těšit na skvělé revivaly skupin ABBA a The Beatles, vášnivé tango v podání Escualo Quintetu a koncert s Jiřím Ševčíkem a PIRATE SWING Bandem. Vstupenky na zmiňované koncer-

ty jsou v prodeji online na www.kfpar.cz a v Turistickém informačním centru na náměstí Republiky od 3. května. Platí pro ně prodej v časových vlnách tj. včasný nákup = levnější vstupenka.

Stávající sezona však ještě nekončí a květen bude plný koncertů. 14. 5. vystoupí v rámci cyklu Komorní hudba v kostele sv. Bartoloměje Vilém Veverka a Kateřina Englichová. Dva špičkoví interpreti zahrají v unikátní komorní kombinaci dvou nástrojů (hoboje a harfy) skladby M. Ravela, A. Hasselmanse, L. Sluky a C. Debussyho.

V hlavní roli se při květnových abonentních koncertech představí housle Ivana Ženatého. Odbornou kritikou, posluchači i hudebními kolegy označovaný coby nejvýznamnější český houslista současnosti předvede vzácný nástroj Giuseppa Guarneriho „del Gesu“ z roku 1740 v Koncertu pro housle a orchestr D dur J. Brahmsa. V programu rovněž zazní suita Apalačské jaro A. Coplanda a Sinfonietta La Jolla B. Martinů, ve které se blýskne Markéta Výborná – klavír. Abonentní koncerty Housle v hlavní roli diriguje

20., 21. a 22. 5. v Sukově síni Domu hudby Leoš Svárovský.

Neděle 26. 5. bude patřit dětem a rodičům. Poslední dětský abonentní koncert této sezony nese název Hudební žerty a překvapivé podivnosti. Provedou jím tradičně dirigent Marko Ivanović a moderátor Petr Kadlec.

Bližší informace ke koncertům KFP naleznete na stránkách www.kfpar.cz. Vstupenky lze koupit tamtéž, případně pak v informačním centru na náměstí Republiky.

Tereza Břízová, mluvčí filharmonie

Mázhaus v květnu „zavoní“ pivem!

Mázhaus láká návštěvníky na novou květnovou výstavu. Představeny budou vybrané ilustrace, kresby a kreslené vtipy slavného českého výtvarníka, humoristy a karikaturisty, Jiřího Wintera, který je veřejnosti znám spíše pod pseudonymem Neprakta. Vystavený cyklus

bude od 3. do 31. května 2019 zaměřen na pivo a pivovarnictví. Vaření piva má v Pardubicích staletou tradici, která sahá dokonce až do počátku 14. století. Partnerem akce je Pardubický pivovar. Přijďte se zasmát nad kreslenými vtipy s pivní tematikou a objevit kouzlo kreseb

a ilustrací Jiřího Wintera Neprakty, který je uveden v Guinnessově knize rekordů. Během svého života totiž nakreslil více jak 35 000 kreslených vtipů.

Výstava bude slavnostně zahájena společně s významnými hosty dne 7. května 2019 od 17:00 hodin. Pozvání

přijala Mistrova manželka Daniela Wintarová, nepraktolog Václav Kopecký a multiinstrumentalista Václav Kořínek. Součástí vernisáže bude tradiční číše vína s drobnými ochutnávkami, včetně malé ochutnávky pardubického piva, které poskytne Pardubický pivovar.

První červnový víkend opět ve znamení Aviatické pouti

1. a 2. června se na pardubickém letišti uskuteční již 29. ročník oblíbené Aviatické pouti. Organizátoři finalizují letový program a návštěvníkům postupně odhalují jednotlivé detaily programu a také novinky, které si připravili pro tuto významnou leteckou událost.

Tu největší přiblížil Jan Rudzinský z organizačního štábu akce: „Vedle řady vystoupení historických letadel chystáme na letošní ročník jedno velké překvapení. Do letového programu se nám podařilo zařadit exkluzivní, divácky velice atraktivní novinku v podobě Red Bull Air Race Demo. V uplynulé době jsme absolvovali

nespočet jednání, aby bylo možné Demo závod Red Bull Air Race na pardubickém letišti realizovat. Jedinečná ukázka létání rychlých letadel mezi pylony jistě oživí program Aviatické pouti a návštěvníci budou mít výjimečnou příležitost vidět nejrychlejší motorsport i na českém nebi. Potěšitelné je, že mezi pylony se představí i oba čeští zástupci v RBAR, Martin Šonka a Petr Kopfstein. Složitost technického zabezpečení je ovšem náročná, a proto se podobná ukázka součástí programů leteckých dnů nestane.“

Na ukázkou před českým publikem se těší také úřadující mistr světa RBAR Martin Šonka, který k tomu dodává: „Naši příznivci si takovou akci rozhodně zaslouží, celý rok navštěvují naše závody po celém světě a hodně nám fandí. A i když se v České republice zatím doposud nekonala žádná zastávka série, jsme moc rádi, že můžeme uspořádat alespoň Demo. Chceme předvést náš sport v celé jeho kráse, včetně letů při vysokém přetížení, nebo ukázat atraktivní pull-up manévry.“

Ukázkový závod bude součástí letového programu, který pochopitelně nebude ochuzen o letové ukázky historických letadel, mezi nimiž nebudou chybět takové druhoválečné legendy jako vždy elegantní britský Spitfire či divácky velice oblíbený americký Mustang. Novinkou na pardubickém nebi se letos stane předvedení cvičného stroje Jak-11 z počátku padesátých let, jehož ukázkou doprovází charakteristický zvuk jeho hvězdicového motoru. Atraktivní podívanou slibuje i předvedení UL repliky prvoválečného francouzského letounu Caudron G.3. Pochopitelně nemohou chybět ani stroje s Rudými býky. Stálíci v programu je divácky oblíbená světoznámá akrobatická čtyřka Flying Bulls Aerobatics Team.

V minulých ročnících si diváci oblíbili i velkoprostorové scény pozemních bojů spojené s letovými ukázkami. Ty nebudou chybět ani v letošním roce a zahrnou jak období první, tak druhé světové války.

To vše a mnohem víc uvidíte o víkendu 1. a 2. června na pardubickém letišti!

Pardubice letos investují do škol čtvrt miliardy

Pardubice letos investují do svých škol více než 270 milionů korun. Téměř 97 milionů korun (včetně DPH) investuje město do druhé etapy rekonstrukce odborných učeben. Té se dočká tři základní školy: na Dubině, Benešově náměstí a v Resselově ulici. Část těchto peněz získají Pardubice v rámci integrované územní investice z evropských fondů.

„Největší investice, zhruba 90 milionů korun, čeká areál základní školy E. Košťála. Je zařazena do druhé etapy rekonstrukce odborných učeben, které v Pardubicích modernizujeme s podporou Evropské unie. Čeká nás zde také rekonstrukce jednoho pavilonu pro potřeby námi nově zřizované školy Montessori,“ řekl náměstek primátora pro otázky školství Jakub Rychtecký. „Modernizace učeben chemie, fyziky, přírodopisu, dílen, počítačové učebny a kompletně řešená konektivita pro celou školu, včetně nákupu odpovídajících pomůcek a zajištění bezbariérového užívání, přijde podle propočtů projektanta v této škole na zhruba 44 milionů korun. V květnu chceme podat žádost o dotaci, stěžejní stavební práce chceme mít hotové během léta,“ dodal náměstek.

Na modernizaci odborných učeben, podpořených z evropských fondů, se letos kromě dubinské školy připravují také v ZŠ Josefa Ressela (předpokládané náklady zhruba 29 milionů korun) a ZŠ Benešovo náměstí (předpokládané náklady 24 miliony korun). I zde jsou stávající odborné učebny již nevyhovující a vybavení pro výuku přírodních věd a dalších předmětů zastaralé. Čekají je tak rozsáhlé stavební úpravy, po nichž budou školy vybaveny nejen moderními pomůckami, ale také kvalitním připojením k internetu, které zajistí efektivní využívání interaktivních pomůcek. Celkem by modernizace ve třech školách měla přijít asi na 97 milionů, 30 milionů by město mělo získat jako dotaci v rámci integrované územní investice Hradecko-pardubické aglomerace (ITI).

Školu na Dubině čeká v blízké době navíc rekonstrukce pavilonu D. To souvisí se záměrem města zřídit samostatnou ZŠ Montessori, která zde má začít výuku v září příštího roku. Po přechodnou dobu, kdy ve školách chyběly děti, byl pavilon komerčně pronajat. Nyní se, v rámci optimalizace kapacit pardubických ZŠ, vrací svému původnímu

účelu. „Už 14 let jsou třídy s Montessori pedagogikou součástí ZŠ Pardubice, Družstevní. Z původních 18 žáků postupně počet narostl na 86 dětí v 1. až 5. ročníku, což je provozní maximum v podmínkách ZŠ Družstevní. Pro druhý stupeň už tu místo není. Proto zastupitelé dali zelenou vzniku samostatné ZŠ Montessori a jejímu přesunu na Dubinu. Předpokládané náklady na rekonstrukci pavilonu a vznik nové devítileté školy jsou 46 milionů korun,“ vysvětlil náměstek Rychtecký. Na Dubině má, pokud půjde vše podle harmonogramu, škola začít fungovat od září 2020 se 100 až 120 žáky. Postupně by se měla naplnit na devět ročníků s celkovou kapacitou zhruba 200 dětí. Bude to škola veřejná, vzdělávající děti bez hrazení školného.

Dalšími investicemi, které letos míří do škol, jsou peníze na rekonstrukce školních hřišť. Město se snaží, v souladu s rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání, ročně opravit dvě školní hřiště. „Letos čekají úpravy v hodnotě zhruba 10,5 milionu korun hřiště základní školy Družstevní v sídlišti Polabiny, které by po rekonstrukci mělo sloužit žákům ZŠ i široké veřejnosti,“ řekla ná-

městce primátora pro investice Helena Dvořáčková. Nutné rekonstrukce za více než sedm milionů korun se dočká i školní hřiště v Resselově ulici na Dukle. U sedmi škol jsou již hřiště hotová nebo pokračuje jejich rekonstrukce, pět ZŠ ještě na obnovu hřišť čeká. „U postupných revitalizačních sportovišť a kompletních rekonstrukcí stravovacích provozů vycházíme z naší koncepce, kdy chceme obnovovat jedno až dvě hřiště ročně, jeden velký stravovací provoz ročně na základní škole a jeden až dva stravovací provozy na školkách podle možností rozpočtu,“ vysvětlil náměstek Rychtecký, který vedl týmy při analýze potřeb a stanovení investičních priorit ve školství.

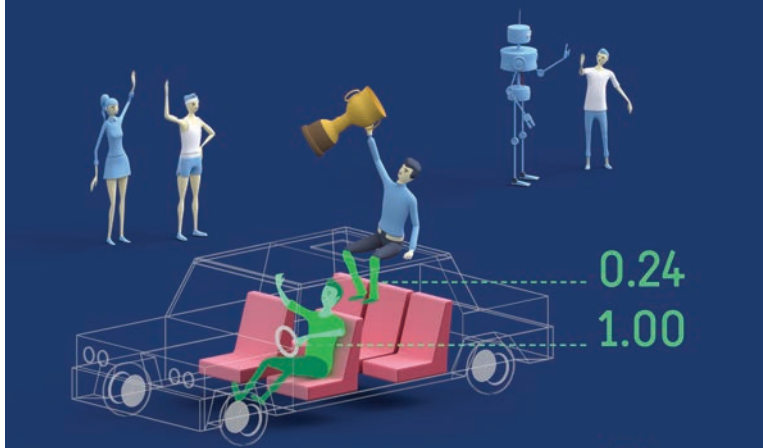
S modernizací školních stravovacích provozů město již začalo. „V současné době město zřizuje 44 školních jídelen s výřevnou a 6 školních jídelen výdejen. Devatenáct z nich má většinu strojního vybavení v havarijním stavu nebo na hranici životnosti,“ konstatovala náměstce Dvořáčková. Letos čeká revitalizace školní kuchyně a jídelny ZŠ npor. Eliáše a MŠ Pastelka a Dražkovice. Pardubice na tyto tři investiční akce vynaloží více než 40 milionů korun.

Průzkum dopravního chování: zaměřeno na automobily

**POUZE 13 % DOMÁCNOSTÍ
MÁ DVĚ A VÍCE AUT**

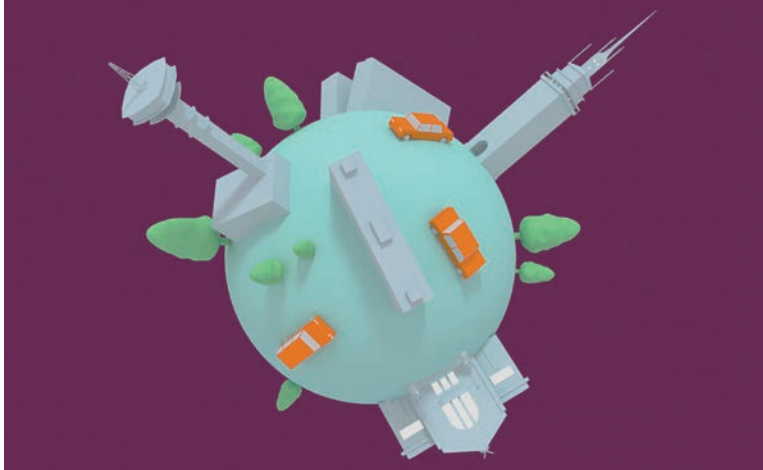
**1,24 OSOB
JE PRŮMĚRNÉ
OBSAZENÍ AUTOMOBILU**

V předchozích dílech byla pozornost věnována tomu, jakým způsobem a za jakými cíli se lidé přemísťují a detailně bylo popsáno také sčítání cyklistů. V tomto článku bude pozornost zaměřena na počty automobilů v domácnostech, jejich obsazenost a celkový růst automobilů na silnicích ve městě.

Z průzkumu dopravního chování vyplývá, že **pouze 13 % domácností v Pardubicích má dva a více automobilů**. Započteny jsou vlastní i služební automobily. Zdaleka tedy neplatí představa o dvou automobilech v každé domácnosti. Pravdou je, že ve většině domácností je automobil jeden. Pro srovnání má celorepublikově

**5% NÁRŮST AUTOMOBILOVÉ
DOPRAVY ZA 16 LET**

dvě a více aut 6 % domácností v bytových domech a 21 % domácností v domech rodinných (zdroj: ČSÚ, 2017). Tato čísla také vypovídají o výhodě zástavby ve městě, která je převážně bytová a neprodukuje tak velké množství aut jako zástavba na okrajích města v tzv. „satelitech“.

Dalším sledovaným ukazatelem je **obsazenost vozidel neboli průměrný počet osob ve vozidle**. Pro Pardubice je tato hodnota 1,24 osoby na vozidlo. To je vzhledem k jeho kapacitě a prostoru, který zabírá, poměrně nízká hodnota. Pokud by v každém vozidle jeli alespoň dva lidé, mohlo by teoreticky po městě jezdit o třetinu vozidel méně. Ke zvyšování obsazenosti přispívá například tzv. carpooling neboli sdílení společných jízd. V praxi to může být například sdílená cesta do práce, kdy lidé společnou část cesty vykonávají jedním automobilem. Pro zajímavost např. v Americe jsou v některých státech na vícepruhových komunikacích dálničního typu vyhrazené jízdní pruhy pouze pro automobily, které vezou alespoň dvě a více osob.

Každých pět let probíhá celostátní sčítání dopravy a v Pardubicích se sčítá na více než 30 místech. Z výsledků sčítání je od roku 2000 patrný růst i pokles denních intenzit na různých komunikacích. Nicméně

v průměru se jedná o 5 % nárůst intenzit automobilů za období 2000 – 2016.

V porovnání s rostoucí produkcí automobilového průmyslu a počtem registrovaných vozidel je tento nárůst poměrně malý. Dopravně **nejzatíženějším místem ve městě je ulice Hradecká, kde za den projede více než 25 tis. vozidel** (rovněž zde jezdí také nejvíce cyklistů). Většina dopravní zátěže se odehraje během dopravních špiček, které se obvykle pohybují v časovém rozmezí mezi 7-9 ráno a 15-17 odpoledne. Již z průzkumu prováděného v roce 2013 vycházelo, že Pardubáci v porovnání s občany z německých měst vlastní více automobilů, ale méně s nimi jezdí.

„Hudbou budoucnosti“ je budování takových částí měst, ve kterých jsou auta určena ke sdílení mezi jejich obyvateli. Obytné čtvrti nabízející odpovídající počet pracovních míst, bydlení, služeb a vzdělání tak, že obyvatelé **vlastní automobil denně ani nepotřebují**. S touto vizí vznikají například nové městské části švédského Malmö nebo rakouské Vídně. Ze zkušeností se sdílením aut ve Vídni je jedno auto využito osmi lidmi za den.

Více na www.pardubice.eu/pruzkum.

**Martin Ptáček, koordinátor projektu,
odbor hlavního architekta**

Pardubice se projedou na bruslích i letos

Opět po roce se pardubickými ulicemi projedou vyznavači kolečkových bruslí. Stejně jako v minulém roce jsou pro bruslaře nachystány čtyři přibližně

desetikilometrové vyjíždky, které proběhnou tradičně v neděli se startem z parkoviště u ČSOB Pojišťovna ARENY. První vyjíždku si budete moci užít už 26.

5., dále si poznamenejte termíny 23. 6., 11. 8. a 8. 9. Všechny vyjíždky startují ve 14 hodin až na jednu výjimku, tou je již tradiční srpnová večerní vyjížďka spo-

jená se Sportovním parkem Pardubice, která začne ve 20:30. Pro více informací sledujte Facebook Pardubice na bruslích nebo www.pardubicenabruslich.cz.

Pardubická muzejní noc slibuje netradiční noční zážitky

V pátek 24. května nechodte brzy spát, ale vyražte do muzeí a galerií za magickou atmosférou a netradičními zážitky! Od 17 do 23 hodin se hned na devíti místech koná Pardubická muzejní noc. Program Východočeského muzea zahájí prohlídka Od hradu k zámku: proměny pernštejnské rezidence. Následovat budou komentované prohlídky expozice Pardubice – příběh města. Zámek pak opanuje Lovesong Orchestra, pětičlenná dechovka „balkánského střihu“, která zahraje akusticky, v pohybu, přímo mezi lidmi. Ve výtvarných dílnách si děti vyrobí motýly, a kdo zůstane do desáté hodiny, zažije pozorování nočních motýlů na zámeckých valech. Už po setmění představí v parkánu

geolog Jiří Šura své makrofotografie kreseb achátů z výstavy Svět v kameni.

Východočeská galerie připravila komentovanou prohlídku výstavy Voňavost žluté růže s kurátorkou Vandou Skálovou. Na zámku výstavu doplní tvůrčí dílna zaměřená na florální tematiku, při které se účastníci seznámí s technikou textilního tisku. V Domě U Jonáše nepropásněte komentovanou prohlídku výstavy Proměna mlýnů s architektem Lukášem Smetanou.

Galerie města Pardubic na Příhrádku svůj program nazvala Ředíme noční sousta. Začíná workshopem Roztoč to! a performancí Contemplative rules, následuje přednáška a koncerty zvukové umělkyně

Anamarie Praviceanu a Line Gate. Program uzavře projekce dokumentu o umění v 21. století.

Letošní novinkou je Letecké muzeum Ing. Jana Kašpara, které se věnuje nejen prvnímu českému aviatikovi. Doslova na dosah ruky budete mít letuschopné repliky prvních letadel, ať už je to slavný letoun bratří Wrightů, nebo Kašparův Blériot.

Krematorium své brány otevře od 18 do 21.30 hodin a nabídne komentovanou prohlídku obřadních síní a již nepoužívaných kremačních pecí. Promítně i nový snímek Smrt je součástí života, který vznikl u příležitosti 95 let otevření této národní kulturní památky.

Zelená brána kromě stálých expozic a výstupu na věž představí výstavu tří umělkyní z Chile a Mexika a jednoho mexicko-slovenského páru v předbraní.

Výstavní prostor Mázhaus zve na ilustrace a kreslené vtipy Jiřího Wintera Neprakty na téma Pivo a pivovarnictví.

V Museu MHD a železnice Rosice nad Labem návštěvníky čekají zahradní železnice, parní stroj, ale i občerstvení v historickém motorovém voze a ochutnávka vín. Chybět nebudou ani oblíbené jízdy historickým trolejbusem a autobusem.

Celý program najdete na www.pardubickamuzejninoc.cz.

Kateřina Procházková, VČM

Jak se nejlépe soustředit na umění?

Tématu soustředění, či lépe jeho v dnešní době tak často pocítovanému nedostatku, se věnuje nová výstava s názvem Ředění soust, která byla 24. dubna 2019 zahájena v prostorách městské galerie GAMPa na Příhrádku. Zážitková umělecká instalace, která

bude pro mnohé návštěvníky neočekávaným a snad i příjemným překvapením, nabízí příchozím určitou formu daru – vstupem do galerie získáváte půl hodiny času na sebe a své soustředění. Přijďte do galerie vstoupit do vícesmyslového prožitku!

Výstavu doprovází řada tematických programů, které si kladou za cíl připomenout, jak důležité je se v tomto uspěchaném čase pozastavit, zklidnit, koncentrovat. Po celou dobu trvání výstavy budou například každé úterý od 7:00 hodin ráno probíhat rozcvičky,

ve středu v podvečer (od 18:00 hodin) zas bezcílné procházky. 24. května se GAMPa společně s dalšími místními muzei a galeriemi zapojuje do tradičního Festivalu muzejní nocí. Vězte, že je načas se těšit!

Šárka Zahálková, manažerka galerie

Divadlo 29 v květnu

Málokomu se podaří pobývat v Severní Koreji bez všudypřítomného dohledu. Koreanistce a spisovatelce Nině Špitálníkové se to povedlo opakovaně. Jak vypadá bezprostřední severokorejská realita? Odpovědi na tyto otázky dostaneme na přednášce a debatě v úterý 7. května. V pátek 10. 5. nás čeká premiérový koncert nové kapely amerického basisty George Cremaschiho nazvané Ottavia Nucci Quintet. Cremaschi složil skupinu z nejkreativnějších tuzemských hudební-

ků věnujících se projektům z oblasti jazzu, soudobé vážné hudby, rocku a volné improvizace. Hned o den později, v sobotu 11. května, přivítáme Věru Říčařovou a Františka Vítka. Držitelé ceny Thálie za celoživotní loutkářské mistrovství uvedou své představení Piškanderdulá, Josef, které je bez přehánění legendární. Ve čtvrtek 16. května nás čeká mocná, velkolepá, hypnotická, zároveň ale neuvěřitelně prostá hudba amerického projektu Timber Rattle. Toto celoživot-

ní hudební a vývarné dílo Adama Parkse v sobě nese stopy jižanského baptizmu, kmenového folku i hutný transcendentální odkaz H. D. Thoreaua. Dorota Barová, jedna z nejoriginálnějších hudebnic české scény (mj. Tara Fuki, Aneta Langerová), představí ve čtvrtek 23. května v Pardubicích svůj nový projekt Iluzja, za který letos obdržela žánrového Anděla. Písně Doroty Barové lze vnímat jako poetické hudební reliéfy, vyplněné meditativní a velmi osobní atmosférou.

Začátek června bude v Divadle 29 jako již tradičně ve znamení pardubické části mezinárodního festivalu současného tance a pohybového divadla Tanec Praha. Těšit se můžete mj. na představení choreografa Martina Talagy Soma, inscenaci Métamorphose madagaskarské umělkyně Judith Olivie Manantenasa či oceňovanou taneční performanci Leť Markéty Stránské. Podrobný program najdete na www.divadlo29.cz.

Jaroslav Tarnovský, Divadlo 29

Město inovací a podpory podnikání

Podpořit začínající podnikatele a vznik nových inovativních nápadů a zároveň se podílet na udržení talentovaných lidí v regionu a vytváření zajímavých pracovních míst. To jsou úkoly Pardubického podnikatelského inkubátoru (P-PINK), veřejné instituce s podporou města Pardubic a Pardubického kraje. K úspěšnému řešení těchto cílů přispívá i účast města Pardubic, P-PINK a dalších partnerů v projektu Tech Revolution z EU

programu URBACT. Díky přenosu dobré praxe a zkušeností z podnikatelského centra DMC v Barnsley ve Velké Británii je možné předpokládat, že i Pardubice se do budoucna budou pyšnit titulem města inovací a podpory podnikání. Vyhledávání konkrétních inovativních projektů z oblasti energetiky a také vzdělávání k tématu podnikání je navíc řešeno dalším mezinárodním projektem Danube Energy+, ve kterém P-PINK spolupracuje

s organizací PowerHUB a dalšími partnery v rámci Power Alliance Pardubice.

Petra Srdínková, P-PINK

P.PINK

PowerHUB
Power for Ventures

URBACT
Driving change for better cities

divadelní představení
festivally, slavnosti
film, promítání
koncerty
tanec, plesy
výstavy, přednášky
akce pro děti
sport, aktivní vyžití
ostatní
1.6.–27.5. Eliáš & Eliáš ml., Obrazy sklářských výtvarníků, VČM, výstava
27.3.–16.6. Voňavost žluté růže, VČG, výstava
3.4.–7.5. Daniel Vlček – Mraky moc nízko, domy moc vysoko aneb Amerika na výšku, Krajská knihovna, výstava
3.4.–7.5. Petr Diblík – Moderní retro v mozaice, Krajská knihovna, výstava
4.4.–13.5. Alén Diviš – Kresby, Benefiční Galerie Fons, výstava
8.4.–9.6. Architektura Pardubic a okolí – Anglobanka Josefa Gočára, VČG, výstava
8.4.–9.6. Proměna mlýnů, VČG, výstava
9.4.–31.5. Boris Jirků V Kresba, obrazy, grafika a ilustrace, Univerzita Pardubice, výstava
10.4.–21.6. Latinsko-americká unie, Zelená brána, výstava
24.4.–30.6. Ředění soust V výstava, Galerie města Pardubic, výstava
25.4.–15.6. 2 Elements, NOV art space, výstava
2.5.–31.5. Výstava výtvarných prací ZUŠ Open, Státní okresní archiv Pardubice, výstava
4.5. 10:00–13:30 Turnaj ve hře Trans America 2019, Grandiózní kulturáček, hry
4.5. 13:00–14:00 Kouzelnické představení – Kouzelník Faustino, Muzeum kouzel, akce pro děti
4.5. 14:00–18:00 Turnaj ve hře Na prodej, Grandiózní kulturáček, hry
4.5. 18:00 Jarní koncert pěveckého sboru Cantus amici, Kostel sv. Bartoloměje
4.5. 18:00 Koncert u ohně – procházka & koncert, Galerie města Pardubice, muzikální zážitek u táboráku
4.5. 19:00 Plnou parou, VČD, divadlo
5.5. Velká cena města Pardubic v atletice handicapovaných, Městský atletický stadion
5.5. 19:00 Jarní koncert JK Bandu, KD Hronovická
5.5. 19:00 Můj báječný rozvod, VČD, divadlo
5.5. 19:00 Normální debil, VČD Malá scéna, divadlo
6.5. 16:00 Ruský balet Sergeje Ďagileva, Krajská knihovna
6.5. 19:00 Konzervatoř Pardubice – absolventský koncert, Dům hudby
7.5.–4.6. Kamila Havlíková – Jarní sběr, Krajská knihovna, výstava
7.5. 7:00 Rozcvičky – úterky, Galerie města Pardubice
7.5. 17:00 Komentovaná prohlídka výstavy Voňavost žluté růže, VČG, provede kurátorka Vanda Skálová
7.5. 18:00 Vernisáž výstavy Kamila Havlíková – Jarní sběr, Krajská knihovna
7.5. 19:00 Konzervatoř Pardubice – absolventský koncert, VČG
7.5. 19:00 Nina Špitálníková: Mezi dvěma Kimy, Divadlo 29, přednáška
7.5. 19:00 Opyry společnosti, VČD, divadlo
7.5. 19:00 Zázračné cvičení, Divadlo Exil, divadlo
7.5. 19:30–21:00 Kostel otevřen, Kostel sv. Bartoloměje
8.5. Zahajovací dostihový den + Jezdecké hry pro děti, Dostihové závodiště
8.5. 10:00–12:00 Oddechni si! – rodinná středa, Galerie města Pardubice, akce pro rodiny
8.5. 10:00–18:00 Slavnosti perníku, VČM, akce pro rodiny
8.5. 11:00 Oslava 74. výročí ukončení 2. sv. v. a osvobození Československa, Zborovské náměstí
8.5. 15:00–17:00 Tradiční promenádní koncert – Pernštejnka, Bubeníkovy sady
8.5. 18:00 Bezcílné procházky – středy, Galerie města Pardubice
8.5. 19:00 Opyry společnosti, VČD, divadlo
9.5. 19:00 Mikve, VČD, divadlo
10.5.–15.5. Multikulturní týden, Pernštýnské náměstí (Pardubice), festival
10.5. 10:00 Divadelní komedie, VČD
10.5. 10:00–12:00 Nastraž uši! – seniorský pátek, Galerie města Pardubice, dílna pro tvůrčí babičky a dědečky
10.5. 17:00–20:00 Kurz pečení chleba, Integrační centrum Kosatec, kurz pečení chleba
10.5. 20:00 Ottavia Nucci Quintet (CZ/US), Divadlo 29, koncert
11.5. 9:00–12:00 13. Hradubický běh (start Pardubice), Poděbradská ulice – zastávka MHD (strana u Alberta), běh
11.5. 10:00 Férová snídane - piknik, Galerie města Pardubice
11.5. 13:00–14:00 Kouzelnické představení pro děti – duo Standa a Zdeňka, Muzeum kouzel
11.5. 14:00 Trolejbusový výlet do historie – pardubické pomníky, třída Míru (Pardubice), odjezd ve 14 hodin ze zast. MHD Třída Míru
11.5. 15:00–17:00 Týbrdo divadlo, Divadlo Exil, divadlo
11.5. 18:00 Piškanderdulá, Josefe!, Divadlo 29, divadlo
11.5. 19:00 Divadelní komedie, VČD, divadlo
12.5. 10:00 10. ročník Multikulturního týdne, Park Na Špiči – víceúčelové hřiště, rodinný sportovní den

23.5. 10:00 Divadelní komedie, VČD, divadlo	26.5. 11:30 Hejblata, VČD, divadlo pro děti	1.6. 10:00–19:00 Pardubické vínošťovárny 2019, Natura park – centrum ekologické výchovy
23.5. 18:00 Spisovatelé do knihoven – Radka Denemarková, Krajská knihovna, beseda	27.5. 18:00 Koncert klavírního oddělení k 40. výročí založení školy, Dům hudby	2.6. 8:00 Aviatická pouť 2019, Letiště Pardubice
23.5. 18:00 Velká bankovní loupež, VČD, divadlo	28.5. 7:00 Rozcvičky – úterky, Galerie města Pardubic	2.6. 17:00 Summershow 2019, KD Hronovická, divadlo
23.5. 19:00 Elixír a Nebeztebe, Doli Klub, koncert	28.5. 19:00 Divadelní komedie, VČD, divadlo	2.6. 18:00 Večer klasického baletu, VČD, balet
23.5. 19:00 Ochutnávka vín vinařství B/V s country kapelou Medvědi, Arnošt – přístaviště Pardubice, ostatní	28.5. 19:00 Jiří Kalát – Laos plný min, VČD Malá scéna, přednáška	3.6. 10:00 Den dětí na Dubině, Pardubice – centrální park Dubina, akce pro děti
23.5. 19:00 Operní naděje gala, Dům hudby, koncert	28.5. 19:00 Kauza Médeia, Divadlo Exil, divadlo	3.6. 17:00–18:30 Dětský den v TJ Sokol, Sportovní areál Na Olšinkách, zábavné a závodivé hry pro děti se sladkou odměnou
23.5. 20:00 Dorota Barová, Divadlo 29, koncert	28.5. 19:30–21:00 Kostel otevřen, Kostel sv. Bartoloměje	3.6. 19:00 Konzervatoř Pardubice – Orchestrální absolventský koncert s Komorní filharmonií Pardubice, Dům hudby
24.5. 17:00–23:00 Muzejní noc Rosice nad Labem, Museum Rosice, noční prohlídka muzea s doprovodným programem	29.5. 16:30 Vše o životě po životě, Krajská knihovna, beseda	4.6. 7:00 Rozcvičky – úterky, Galerie města Pardubic
24.5. 17:00–23:00 Muzejní noc v Gampě, Galerie města Pardubic	29.5. 18:00 Bezcičné procházky – středy, Galerie města Pardubic	4.6. 16:30 Moje taška, Integrační centrum Kosatec, workshop
24.5. 18:00 Tři sestry, Pardubický pivovar, koncert	29.5. 18:00 Koncert Pěveckého sboru Konzervatoře Pardubice, Evangelický kostel	4.6. 17:00 Závěrečné vystoupení žáků literárně dramatického oboru k 100. výročí založení ZUŠ, Divadlo 29
24.5. 19:00 Alexandrovci – European Tour 2019, ČSOB Pojišťovna ARENA, koncert	29.5. 18:00 Z afrických cest II., Reálka Pardubice – Sál Jana Kašpara, přednáška	4.6. 19:30–21:00 Kostel otevřen, Kostel sv. Bartoloměje
24.5. 19:00 Váš natěrač, madam!, Divadlo Exil, divadlo	29.5. 18:00 Šansony a Bubu fóry!, VČD Malá scéna, divadlo	5.6. 17:00 Tradiční proměnná koncert – Živaňanka, Bubeníkovy sady
24.5. 19:30 Folkohraní v Grandu vol. 34, Grandiální kulturáček, koncert	29.5. 19:00 Kvítek z horroru, VČD, divadlo	5.6. 18:00 Smyčkový koncert, ZUŠ Havlíčkova, koncert žáků ZUŠ
24.5. 20:00 Max Andrews a Pozemšťané, Doli Klub, koncert	29.5. 20:00 Ted', nádech a leť: A lidé žijí. Abdul, Divadlo 29, divadlo	5.6. 19:00 Tanec Praha: Martin Talaga: Soma – tanec, Galerie města Pardubic, tanec
25.5. Cheer open, Ideon, tanec	30.5. 17:30 Velká bankovní loupež, VČD, divadlo	6.6. 19:00 Koncert Barocco sempre giovane, Otto Sauter (DE) – trubka, Evangelický kostel
25.5. Squash camp, Restaart, squashový camp pro rekreační hráče	30.5. 18:00 Ochutnávka vín z produkce rodinné firmy, Integrační centrum Kosatec – společenský sál	6.6. 19:00 Trdlo, Doli Klub, koncert
25.5. 10:00–23:00 Street Food Party Pardubice vol.1, Automatické mlýny	30.5. 19:00 Hana Zagorová & Petr Rezek, Ideon, koncert	7.6. 10:00 Spříznění volbou, VČD, divadlo
25.5. 13:00 Kouzelnické představení pro děti – duo Standa a Zdeňka, Muzeum kouzel	30.5. 19:00 Inspirace Amerikou, Galerie Univerzity Pardubice, koncert	8.6. 10:00–13:00 Turnaj ve hře Safari bar, Grandiální kulturáček, hry
25.5. 15:00 FIM Speedway U21 World Championship – Round 1, Plochodrážní stadion	30.5. 19:00 Konzervatoř Pardubice – absolventský koncert, Dům hudby, koncert	8.6. 13:00 Kouzelnické představení pro děti – duo Standa a Zdeňka, Muzeum kouzel
25.5. 15:00 MS juniorů do 21 let – kvalifikace 1, Plochodrážní stadion	30.5. 19:30 Habera & Team 2019 Tour, ČSOB Pojišťovna ARENA, koncert	8.6. 19:00 Spříznění volbou, VČD, divadlo
26.5. 10:30 Hudební žerty, Dům hudby, koncert	31.5. 18:00 ZUŠ Open – Slavnostní koncert, Dům hudby	9.6. 14:45 Plavba se středověkými řemesly, Arnošt – přístaviště Pardubice
26.5. 11:00–18:00 Mint Market Pardubice no. 2, Automatické mlýny	1.6. 8:00 Aviatická pouť 2019, Letiště Pardubice	9.6. 19:00 Spříznění volbou, VČD, divadlo

Program Multikulturního týdne 2019

pátek 10. května

10.00 – 17.00 OFICIÁLNÍ ZAHÁJENÍ – PESTRÝ JARMARK, Pernštýnské nám.
18.00 – 20.00 VEČER RUSKÝCH ROMANČÍ, Sál Jana Kašpara, Krajský úřad

sobota 11. května

HISPÁNSKÉ ODPOLEDNE
14.00 – 17.00 WORKSHOP, Zelená brána, předbraní
17.00 SANTIAGO – KAM TĚ TĚLO PUSTÍ, Automatické mlýny, rýhovna
18.30 FLAMENCO VE MLEJNECH, Automatické mlýny, rýhovna
20.00 DJ PANAMA, Automatické mlýny, rýhovna

neděle 12. května

9.00 – 18.00 RODINNÝ SPORTOVNÍ DEN, Park Na Špici

pondělí 13. května

15.00 – 22.00 OZVĚNY ANTROPOFESTU, Divadlo 29
17.00 RELIGIONISTÉ PRO MULTIKULTURNÍ TÝDEN, Pardubicej lajř
18.00 SAKARTVELO (GRUZIE), Natura park – Ekocentrum Paleta
19.00 SARRAF, Bakla Café

 ter  14. května

13.00 – 20.00 SOCIOCON, Divadlo 29

15.30 PROJEKT ITIBO: CESTA  ESK YCH ZDRAVOTNÍKŮ NA POMOC JIHOZ PADN  KENI, Fakulta zdravotnických studií UP, Pr myslov  395
16.00 – 20.00 KURZ VIETNAMSK  KUCHYN , Z  Štefánikova
17.00 Z VLADIVOSTOKU DO MOSKVY PO TRANSIBIŘSK  MAGISTRÁLE, S l Jana Kašpara, Krajsk   řad
18.00 Z DENÍKŮ DR ŽI BA KOROV  A MICHALA RAUERA, Natura park

středa 15. května

10.00 – 14.00 CESTA KOLEM SVĚTA, Univerzita Pardubice
16.00 KUCHARSK  ATEL ER S ALLIANCE FRANCAISE, centrum Kosatec
16.00 ROMA – CINE LATINO, Pardubicej lajř
18.30 POVEGLIA – OSTROV SMRTI, Pardubicej lajř
20.00 AFTER PARTY, Pardubicej lajř

Výstavy

10. 4. – 21. 6. LATINSKO-AMERICK  UNIE, Zelen  brána, předbraní
2. – 31. 5. MULTIKULTURNÍ TÝDEN VE FOTOGRAF CH FILIPA TESARE, nám. Republiky
2. – 31. 5. MLAD  GRAFICI TVOŘÍ PRO MULTIKULTURNÍ TÝDEN, infocentrum

Injek n  st ř ka ka v pískovišti

M stsk  policie Pardubice se v dubnu p řipojila k celorepublikov  akci Jehla. Do terénu vyrazilo 18 str z n k  s úkolem vyhledávat odhozen  injek n  st ř ka ky. Pro str z n ky je ale akce Jehla sp íše symbolickou záležitostí, sběru tohoto nebezpečného infekčního odpadu se v enuj  doslova ka d y den. Od za atku měsíce dubna

jsme, s výjimkou jednoho dne, měli ka d y den oznámen nález alespoň jedné injek n  st ř ka ky. Od za atku roku do 16. dubna sebrali str z n ci v ulicích Pardubic 91 jehel. Pro srovnání, za stejn  období v lo nsk m roce to bylo 69 jehel.

V rámci celorepublikov  akce v úterý 16. dubna nalezli pardubi t  str z n ci cel-

kem 10 injekčních st ř ka ek. Do terénu vyrazili i s podporou spolku Hleda i historie Pardubicka, což je sdru en  l d  vybavených detektory kovu. Nálezy dvou st ř ka ek na dětských h řti ch v dubnu byla sp i  shoda náhod. Většinu jehel najdou městští policist  p řmo na ulicích a zejména v centru města – v okolí Karlovin , Palackého t ř-

dy a Masarykova náměstí. S odstraňováním tohoto nebezpečného materiálu n m ale pomáhají i v s mav  obyvatelé Pardubic. Velk   ast podnětů p řich z  hlavn  od volajících na linku 156 nebo 466 859 220. Za vaši pozornost a to, že nejste lhotejn , v m děkujeme.

Jiří Sejkora, M Pol Pardubice

Veřejn  dobrovoln  dražba nemovitých věcí

Dražebník a navrhovatel: Statutární město Pardubice, I : 002 74 046, se sídlem Pern st nsk  n m.  .p. 1, 530 21 Pardubice.

Termín a m sto: 16. května 2019 od 11:00 hodin v zasedací místnosti  . 011 v p řzem  budovy  .p. 44, ul. Štrossova, 530 21 Pardubice

Předmět dražby:

1. Bytov  jednotka 206/4 – byt o velikosti 3+1 s p řslu enstv m a lod i  ve 2. NP domu  .p. 203, 204, 205, 206, 207, 208 v ulici Nov , Pardubice,  ast obce Polabiny. Celkov  podlahov  plocha 54,70 m . Jedná se o byt v p vodn m stavu se zanedbanou údržbou, kter  je pr vn  i fakticky voln . Stav bytu odpov d  jeho  dr b  a stáří.

Dra ebn  jistota: 50.000,- K 

Nejni    podání: 1.472.000,- K 

Za atek dražby: 11:00 hod.

Minim ln  p řhoz: 10.000,- K 

2. Bytov  jednotka 1885/41 – byt o velikosti 1+1 s p řslu enstv m v 8. NP domu  .p. 1885 v ulici n b re i Závodu m ru, Pardubice,  ast obce Zelen  P edm st . Celkov  podlahov  plocha 40,00 m . Bytov  jednotka je v p vodn m stavebn  technick m stavu, s p vodn m typov m bytov m j drem. Byt je pr vn  i fakticky voln . Opo reben  bytu je  m rn  jeho stáří a b  n   dr b .

Dra ebn  jistota: 50.000,- K 

Nejni    podání: 1.212.680,- K 

Za atek dražby: 12:00 hod.

Minim ln  p řhoz: 10.000,- K 

3. Bytov  jednotka  . 1568/3 – byt o velikosti 3+1 s p řslu enstv m (lod ie 12 m ) ve 2. NP domu  .p. 1568, v ulici Na Dr  ce, Pardubice,  ast obce B l  P edm st . Celkov  podlahov  plocha 65,40 m . Byt je v p vodn m stavu s p vodn m b  n m vybaven m, je pr vn  i fakticky voln . Stav bytu odpov d  jeho  dr b  a stáří.

Dra ebn  jistota: 50.000,- K 

Nejni    podání: 2.081.240,- K 

Za atek dražby: 13:00 hod.

Minim ln  p řhoz: 10.000,- K 

4. Pozemek st. p.  . 2779 (druh pozemku zastav n  plocha a n dvo ), jehož součástí je budova  .p. 1380 (objekt k bydlení) se všemi součástmi a p řslu enstv m v ulici Sta kova, Pardubice,  ast obce Zelen  Předměstí. D m se skládá z jednoho podzemního podla i (sklepy zvlášť pro byty a zvlášť pro restauraci), ze 3 nadzemních podla i (1. NP vstup a nebytov  prostor – provozovna restaurace „U Kapitána“, 2. a 3. NP vždy čtyři byty na jedno podla i) a podkrovní ( klidov  místnost, sušárna a půda bez dalšího využití). Střecha je kombinovan  sedlov  a pultov . Objekt je napojen na veřejnou kanalizaci, vodovodní řád, elektrickou energii a plyn. Vyt p n  bytů – buď lok ln  plynov  topidlo, nebo plynov  kotel s rozvodem v daném byt . Bytov  d m je v dobr m technick m stavu, bytov  jednotky vyžadují celkovou rekonstrukci nebo opravy technického zařizení a vybaven . Pozemek je rovinn , o celkov  výměře 418 m . D m s pozemkem je p řístupn  ze zpevn n  pozemní komunikace. Byty jsou právní i fakticky voln , komer n  prostory v 1. NP jsou pronajaty se standardními smluvními podmínkami.

Dražební jistota: 200.000,- K 

Nejnižší podání: 21.000.000,- K 

Za atek dražby: 14:00 hod.

Minim ln  p řhoz: 40.000,- K 

Zápis do všech dražeb bude probíhat p b   n  od 10:00 hodin dne 16. května 2019. Zah jen  první dražby je v 11:00 hodin. Dra  se postupn  ve shora uveden m poř d . Man el  dra ic  do SJM se   astn  dražby oba, nebo musí předložit ověřenou plnou moc k zastupování.

Prohlídky předmětu dražby: 6. a 13. května 2019 vždy od 16:00 do 17:00 hodin na místě sam m. Bli  i informace na  ředn  desce magistrátu, na internetových stránkách <http://www.pardubice.eu> nebo na tel.: 466 859 487, JUDr. Petr Nuckolls nebo na tel.: 466 859 173, Ing. Bohuslava Hrd .

Knihovna láká na květnové novinky

Krajská knihovna v Pardubicích se snaží neustále rozšiřovat rozsah svých služeb a připravovat atraktivní kulturní program pro široký okruh čtenářů. K nejnovějším projektům patří zpřístupnění nových kompenzačních pomůcek, které byly pořízeny díky úspěšnému 2. místu v soutěži Globus Lepší svět.

Nové kompenzační pomůcky

Stávající nabídku služeb pro čtenáře se zrakovým handicapem obohatí nová stolní kamerová zvětšovací lupa ClearView C24™ HD s hlasem a přenosná kamerová lupa

Compact Plus HD. Knihovna tyto pomůcky pořídila za finanční podpory Pardubického kraje a firmy Globus, která podporuje vybrané projekty ve svém okolí. Nové pomůcky jsou v současné době k dispozici na vyžádání na informačním oddělení knihovny.

Spisovatelé do knihoven – Radka Denemarková

Druhý ročník projektu Asociace spisovatelů, vybraných českých knihoven a desítky současných autorů přináší už deváté inspirativní setkání. Ve čtvrtek 23.

5. k nám od 18:00 zavítá spisovatelka, literární historička, scenáristka a překladatelka německých děl Radka Denemarková. Autorka je držitelkou řady prestižních literárních ocenění, například Usedomské literární ceny. Zároveň je překladatelkou držitelky Nobelovy ceny za literaturu Her-ty Müllerové. V roce 2018 jí vyšel román Hodiny z olova, který čerstvě získal ocenění Magnesia Litera v kategorii Kniha roku.

Vše o životě po životě

Ve středu 29. 5. od 16:30 zveme na promítání nevšedního dokumentár-

ního filmu o prožitku klinické smrti Vše o životě po životě. Následovat bude beseda s režisérem filmu Daliborem Stachem. Film je vyprávěním lidí, kteří překročili hranici smrti, a bylo jim umožněno vrátit se zpět. Zabývá se nejen průběhem prožitku, ale i celkovou změnou, kterou těmto lidem klinická smrt do života přinesla, změnou vnímání jejich okolí a světa. Dalibor Stach je režisérem, spisovatelem, scénáristou, výtvarníkem a fotografem, který sám klinickou smrt dvakrát prožil. **Lucie Jirglová, mluvčí KK**

Největší oslava svátku všech dětí v Pardubickém kraji bude 1. června

Úsměv na tváři a radost v srdci dětí z Pardubic a širokého okolí vykouzlí Dětský innogy super den letos již po osmácté. Společně s dětmi oslaví dospělost tradiční pardubické akce i Michal Nesvadba, klaun Ferda se svými nezbednými kamarády, Komedianti na káře a celá plejáda zábavných, sportovních i poučných aktivit. Dětský super den se bude konat v sobotu 1. června od 10 do 17 hodin na Dostihovém závodišti v Pardubicích.

Na Dětský den zavítají i populární české osobnosti internetového serveru YouTube. „Jména našich hostů si zatím necháme jako překvapení, ale pokud budete sledovat Facebook a webové stránky Dětského innogy super dne, určitě se dozvíte, který youtuber či youtuberka se s vámi vyfotí,“ slibuje pořadatelka Gabriela Čebišová.

Dětská akce na závodišti je především o zábavě, a tak na děti čeká spousta sou-

těžních stanovišť, na kterých budou moci sbírat razítka do svých soutěžních karet. Za tato razítka si pak v Super obchůdku mohou nakoupit nejrůznější dárky a sladkosti. Soutěžní karty jsou slosovateľné a na závěr akce dvacet šťastných vyhraje super ceny. Třeba panenky Winx, deskové hry Albi nebo hrací sety Igráček.

Holky a kluci budou moci otestovat nejrůznější sportovní disciplíny – parkour, karate, lacrosse, basketbal, orientační

běh, aikido a mnoho dalších. Stejně tak na ně čeká zábavné vzdělávání o přírodě a vědě. Fanoušci deskových her si také přijdou na své. Návštěvníci si budou moci vyzkoušet laser game, paintball, virtuální realitu, žonglování, šachy... Samozřejmě budou skákací hrady, houpačky, kolotoče a mnoho dobrot. Na všechny přichozí zkrátka čeká spousta super zážitků a legrace.

Lucie Hamplová, pořadatelka

Divadlo Exil sklízí úspěchy!

Pardubické Divadlo Exil zažívá velmi úspěšné období. Během loňských prázdnin se soubor představil s komedií Kuřačky a spasitelky na Jiráskově Hronově, nejprestižnější přehlídce amatérského divadla u nás. A na skvělé vlně pokračuje i v roce 2019. Inscenace Lola běží o život slavila úspěchy na přehlídce v Červeném Kostelci. Porota přehlídky udělila hře čestné uznání a doporučila ji na celostátní přehlídku experimentujícího divadla Šrámkův Písek. „Autorka Naďa Kubínková

také získala cenu za režijně-dramaturgickou úpravu,“ dodává principál divadla Tomáš Klement. Další nová hra Divadla Exil tragikomédie Kauza Médeia bodovala na Orlické masce v Ústí nad Orlicí, kde získala čestné uznání za inscenaci a doporučení na celostátní přehlídku do Volyně. Herečka (a režisérka) Jana Tichá obdržela čestné uznání za titulní roli a Daniela Mészárossová má cenu za roli Glauky. A do třetice přehlídka a do třetice úspěch. „Vůbec poprvé se náš soubor představil

na přehlídce v Kojetíně a hra Do zdi v režii Kateřiny Fikejzové Prouzové zde získala snad všechny možné ceny,“ usmívá se Klement. „Inscenace slaví nominaci na celostátní přehlídku, cenu za inscenaci, paní režisérka a herec Alexandr Gregar brali ceny a herečka Věra Pojmanová si odnáší čestné uznání,“ podotýká Klement, který zve všechny milovníky divadla do sálu v Havlíčkově ulici, kde Divadlo Exil nepřetržitě funguje již 18 let.

Riziková mládež na Pardubicku pod drobnohledem specialistů

Probační a mediační služba dala vzniknout expertní skupině, která bude svou pozornost věnovat protiprávnímu jednání dětí. Nově vznikající Tým pro mládež se chce zabývat tématy kriminality mládeže a rizikového chování dětí v okrese Pardubice. Do projektu Probační a mediační služby „Na správnou cestu! II“ je v současné chvíli zapojeno deset soudních okresů. „Cílem projektu

je podpora multidisciplinární spolupráce v oblasti práce s ohroženou mládeží. Každá další spolupráce napříč organizacemi je přínosná, neboť umožňuje komplexnější pohled na věc a rychlejší řešení problémů,“ uvedla koordinátorka týmu pro mládež Pardubice Lucie Kmošková.

Mapování aktuální situace rizikového chování dětí a mladistvých se stalo náplní prvního setkání týmu pro mládež letos

v březnu. Tým složený především ze zástupců orgánů činných v trestním řízení, Probační a mediační služby ČR a orgánů sociálně-právní ochrany dětí se shodl na tom, že věková hranice rizikového chování dětí se stále snižuje, a proto je třeba klást důraz především na prevenci a zvýšení informovanosti.

Projekt „Na správnou cestu! II“ navazuje na úspěšný pilotní projekt

Probační a mediační služby realizovaný v letech 2012–2015 a je spolufinancován ze zdrojů Evropského sociálního fondu.

Více informací o projektu získáte na www.pmscr.cz/na-spravnou-cestu-ii nebo u koordinátorky týmu pro mládež Lucie Kmoškové, tel.: 778 521 726, e-mail: kmoskova.pms@gmail.com.

Jiří Sejkora, MěPoL Pardubice

Křížovka o ceny

Nehledě na v podstatě zrušenou jedinou ražebnu na našem území již od roku 1918 zároveň s technickými pracemi na obnovení činnosti kremnické mincovny probíhaly přípravy na umělecké ztvárnění prvních československých mincí. Bylo svedeno mnoho **TAJENKA** na pojmenování naší měny. Padaly návrhy jako lev, frank, sokol, tolar, hřivna, groš, řepa a další. Nakonec byl provizorně ponechán původní rakousko-uherský nominál koruna, dělená na 100 haléřů.

Znění tajenky nám posílejte do data příští uzávěrky poštou nebo elektronicky na adresy uvedené v tiráži na straně 2.

Tajenka z minulého čísla: **ZBYLY HOLÉ ZDI**. Výhercem se tentokrát stal pan Pavel Kroupa. Cena je připravena k vyzvednutí po e-mailové / telefonické domluvě na tisícovém úseku na Pernštýnském náměstí.

AUTOR JIŘÍ ZVOLÁNEK	HUSOVO JMÉNO	ZNAČKA KVALITY	VOJENSKÝ ODDÍL	CHILSKÁ DĚLKOVÁ JEDNOTKA	 Pardubice	PENZE (ZASTARALÉ)	DRUH POČÍ- TAČOVÉHO SLOTU	SPZ KOLÍNA	 Pardubice	RAJČATA	ELITA (FRAN- COUZSKY)	STŘEDOČESKÝ KLÁŠTER (BÝV. LÉČEBNA)
DRUH TANCE					HOKEJOVÝ TOUŠ				TAKÉ			
JMÉNO KOMENSKÉHO					VYSOKÁ KARTA ZÁVIT				OLSENHO JMÉNO AFRICKÝ STÁT			
ZNAČKA SODÍKU			TELEVISION NEW BRONSWICK FRANC. MALÍŘ					JMÉNO CEST. HOLUBA VESNICE				
 Pardubice	POROBA	NÁŠ SPISO- VATEL VELICE VZÁCNÁ					OBDELÁVATI PŮDU SLONÍ ÚSTROJÍ					
TAJENKA												
SEKAT (ZAST.)						KYSELÉ TEKUTINY TADY					DVOJICE	2 X 4
MODLA					SĚŘ (SLOV.) ZNAČKA KUSU					PŘEDLOŽKA CITOSLOVCE TIŠENÍ		
LYŽE				KTERÝ ČLOVĚK				VOJENSKÁ JÍDELNÍ MISKA				
STŘEDOČESKÁ OBJEMOVÁ JEDNOTKA				TENISOVÁ SADA				ČÁST MOLEKULY				

Noc kostelů v Pardubicích

Až půjdete ve vlahý květnový podvečer ulicemi Pardubic a do cesty vám padne stín, zvedněte hlavu, možná je to stín katedrál, chrámu, kaple, modlitebny... Kolem kolika takových staveb denně projdete a ani to nevíte? Zastavte se, a nechte se pozvat dovnitř. Napněte uši, slyšíte? Možná i sami zabroukáte, vždyť motto letošní Noci kostelů

zní: „Dáte se do zpěvu jako tu noc, kdy se zasvěcuje svátek.“ A čím to uvnitř voní? Jaké je dotknout se starých dřevěných lavic, kde sedávali naši předci? Tímto vás srdečně zveme na Noc kostelů, kterou můžete prožít všemi smysly, možná i tím šestým. V prostorách kostelů jsme pro vás na 24. května připravili bohatý a podnětný program, jenž

jistě potěší duši leccakého návštěvníka. Je libo přednáška Jiřiny Šiklové o odkazu sametové revoluce či koncert VUS nebo písničkáře Cermaque? Přijďte do evangelického kostela. Chcete si procvičit paměť nebo se dozvědět více o ZŠ a MŠ Noe? Tak hurá do Archy v Polabinách. Dáváte přednost duchovní hudbě, písničkám z Taizé nebo je libo něco

málo z historie kostelů a prohlídka varhan či liturgických předmětů? Potom vaše cesty povedou hned do tří kostelů Římskokatolické církve. A pokud chcete zakusit trochu evangelizace, zavítejte do prostor Církve adventistů sedmého dne. Co vy na to, přijdete? Zkuste to! Jak praví klasik: „Dycky Noc kostelů!“

Pavla Junová, pořadatelka

Spolek sborů zpívá už sto let

Spolek pěveckých sborů Pernštýn-Ludmila-Suk, který si v letošním roce připomíná 100 let od svého založení, pořádá dne 18. května 2019 dvanáctý ročník festivalu pěveckých sborů. Festival je pestrou přehlídkou sborového umění napříč generacemi v rámci východočeského regionu. Hosty v minulosti byly mj. sbory Alou Vivat! z Ústí nad Orlicí, Hlubo-

ká Orba ze Sezemic, J. B. Foerster z Přelouče, dětský pěvecký sbor Malicháček z Holic a mnohé další. Nejinak tomu bude i letos: pozvali jsme smíšený pěvecký sbor Hron z Náchoda a Vysokoškolský umělecký soubor Pardubice. Přehlídky se zúčastní i dětský pěvecký sbor. Skutečným hudebním bonbónkem pak bude vystoupení mužského pěveckého sboru

Vocatus Ecumenicus z Jimramova. Festival pěveckých sborů je příležitostí k setkání zpěváků a sbormistrů. Z programového hlediska nabízí vždy velmi pestrou mozaiku skladeb od úprav lidových písní přes duchovní skladby a spirituály až po klasická díla sborového repertoáru. Letos připomeneme výběrem děl některá významná hudební výročí, zejména

skladatelské osobnosti Antonína Dvořáka a Josefa Suka. V Sukově případě jde o osobnost se silnou vazbou na naše město, čestného občana Pardubic, který právě před 100 lety vyjádřil souhlas, aby nově vzniklé pěvecké sdružení neslo jeho jméno. Srdečně vás zveme do Kulturního domu Hronovická od 17 hodin.

Veronika Janouchová, spolek PLS

O Perníkovou kopretinu zabojují už po sedmé

19. května se ve Sportovní hale Dašická uskuteční 7. ročník celorepublikové soutěže ve skupinovém aerobiku. Uvidíte taneční týmy z Čech a Moravy, které předvedou své taneční umění. Představí

se více než 1 000 soutěžících ve všech věkových kategoriích. Můžete se těšit na nejmenší děvčata, dívky i zkušené ženy. Vystoupí i zcela mužská taneční skupina Pardubičtí Hřebci. K vidění budou

nápadité choreografie, barvitě kostýmy, aerobik, stepy i zumba. Celým dnem vás bude provázet známý herec Východočeského divadla Ladislav Špíner. Svou krásou vás oslní členka VIP poroty herečka

a zpěvačka Ivana Korolová. Přijďte zažít báječnou atmosféru a pojdte podpořit pardubické týmy a pomozte jim k zisku některé z medailí. Více na www.pernikova-kopretina.cz. **David Roček, pořadatel**

Inspirace pro zástupce bytových domů

Zveme na bezplatný seminář z projektu Jak to dělají jinde aneb Inspirace pro váš bytový dům. Seminář z projektu Jak to dělají jinde přináší inspiraci všem, kteří bydlí v bytovém domě a mají zájem

bydlet ekonomicky, bezpečně, zdravotně nezávadně a zároveň v souladu s legislativními požadavky, ale nemají potřebné informace, jak toho dosáhnout. Seminář je určen zejména pro zástupce spole-

čenství vlastníků, bytových družstev, správcovských organizací a zástupce bytového fondu měst a obcí. V Pardubicích se seminář uskuteční 21. 5. v Centru KOsatec od 9 do 14 hodin. Zájemci si mohou

své místo rezervovat přes přihlašovací formulář na www.pronasudm.cz. Účast na semináři je bezplatná, a to včetně vzdělávacích materiálů.

Pavla Pilchová, pořadatelka

Není kaktus jako kaktus

Že je kaktus pozoruhodná rostlina, velmi praktická a neuvěřitelně krásná, se můžete přijít přesvědčit na každoroční výstavu, pořádanou ve spolupráci

s Evropským spolkovým domem v jeho prostorách, která letos proběhne 16. – 18. května. K mání jako vždy bude řada semenáčků na prodej, ale i množství rad

k jejich pěstování zdarma. Jedlé části některých kaktusů například dobře chutnají! A že se dají využít i trny, jste věděli? Kaktus s velkými hákovitými trny lze použít

třeba jako rybářský háček nebo taky jehlu. To a mnoho dalšího se dozvíte na naší výstavě, srdečně zveme!

Aleš Kozár, pořadatel

Koncerty v Bubeníkových sadech

8.5.	15:00	Pernštejnka	31.7.	17:00	Živaňanka
22.5.	17:00	Pardubická šestka	14.8.	17:00	DO Kulturního domu města Holic
5.6.	17:00	Živaňanka	28.8.	17:00	Pardubická šestka
19.6.	17:00	Pernštejnka	11.9.	17:00	DO Jana Kvíčaly
3.7.	17:00	DO KD města Holic	25.9.	17:00	Pernštejnka
17.7.	17:00	DO Jana Kvíčaly			

Dejte si cyklozávod!

Máte chuť zúčastnit se extrémního charitativního cyklistického závodu a poměřit tak nejen své síly, ale zároveň podpořit dobrou věc? Je tu pro vás druhý ročník „Perníkové 24“. Závod se pojede o víkendu 8. – 9. června na sedmikilometrovém okru-

hu pod Kunětickou horou. Závodit můžete jako jednotlivci nebo ve dvou až šestičlenných týmech. Svou účastí podpoříte sportovní dvojici reprezentačních sportovců v boccie z TJ Léčebny Košumberk. Více na www.nadacnifond2p.cz.

Diskuzní fórum

Mezi arénou a Tyršovými sady nový kus města, navrhuji Piráti

Na konci dubna radní neschválili zahájení výstavby fotbalového stadionu. Opoziční Piráti tento krok kvitují. Náklady ve výši 553 milionů korun by totiž město platilo samo, téměř bez dotací. A ještě by se kvůli tomu hodně zadlužilo. Podle vyjádření autorů projektu by stadion navíc byl v provozu pouze na 30–35 fotbalových zápasů ročně. Využití pro další sporty, tréninky, koncerty a podobně by nebylo kvůli kvalitě trávníku možné. Prostor uprostřed města, který by mohly využívat tisíce lidí každý den, by tak byl využit pouze 35 dní v roce.

Podle Pirátů stojí město před klíčovou otázkou: jak celých sedm hektarů mezi

hokejovou arénou, Sukovou třídou, Labem a Tyršovými sady využít? Nemělo by na to odpovídat samo. Stačí se inspirovat postupy při přípravě Palackého třídy nebo Automatických mlýnů. K plánování je třeba přizvat laickou i odbornou veřejnost, definovat potřeby města a jeho obyvatel, zpracovat návrhy, porovnat je a vybrat ten nejlepší. Téměř celé území je v majetku Pardubic. Město tedy drží všechny trumpfy a může určit, jak bude prostor v budoucnu vypadat, aniž by nutně muselo vše samo zainvestovat. Na celém území tak může vydělat nejen rozvojem města, ale i přímo finančně.

Co by mělo v prostoru vzniknout, musí vzejít z plánovacího procesu. Ale jen pro ilustraci několik příkladů: letní kino nebo am-

fitéatr využívající stávající tribuny, drobné parkové úpravy, otevřené sportoviště, dětské hřiště, obnovený původní hotel v západní tribuně, parkovací dům, nábrežní promenáda s lepším přístupem k řece lemovaná novou ulicí plnou obchodů a kaváren, polootevřené a otevřené bloky domů s parkováním v suterénu, se službami, kancelářiemi a obchody v přízemí a nižších patrech a bydlením nad nimi. Jediným skutečným omezením pro smysluplné využití těchto sedmi nejceněších hektarů města je nedostatek fantazie. A stadion? Za peníze utržené z prodeje těchto pozemků lze postavit nový důstojný svatostánek sportu na vhodnějším místě mimo centrum Pardubic.

Vojtěch Jirsa, zastupitel města - Piráti

Letošní sezona na závodisti nabízí i program pro rodiny

Dostihová sezona na pardubickém závodisti každoročně startuje 8. května a letos tomu nebude jinak. Během roku se pak uskuteční dalších osm dostihových dnů včetně legendární Velké pardubické a k tomu celá řada dalších jezdeckých soutěží, kulturních a sportovních akcí a také výstav.

Sezona na závodisti začala už v březnu veřejnými tréninky parkurového skákání a pokračovala dubnovými závody koňských spřežení a testy všestranného nadání koní, ta pravá dostihová sezona ale startuje už v květnu. Tento jarní měsíc nabídne hned dva dostihové mítinky.

Kromě Zahajovacího dostihového dne to bude poslední květnovou sobotu i první ze čtyř kvalifikačních na Velkou pardubickou, ty další budou v červnu, v srpnu a v září. „Legendární dostih, který se poběží 13. října, letos slaví 145. výročí – poprvé se totiž koně na trať dnes nejstaršího a nejtěžšího dostihu kontinentální Evropy vydali v roce 1874. Velká pardubická bude opět svátkem a víkendovým festivalem, kdy se na závodisti bude běhat v sobotu i v neděli,“ připomíná místopředseda představenstva Dostihového spolku Martin Korba.

Druhou největší akcí roku je mezinárodní výstava Koně v akci. Dvoudenní se-

tkání koní a lidí a prezentace všech možných koňských plemen při rozmanitých jezdeckých, sportovních i pracovních dovednostech je v kalendáři akcí napsáno 24. a 25. srpna. Letos se ponese v historickém duchu, bude „Ve jménu krále“.

Závodisti vás také zve na novinku letošní sezony – seriál turnajů koňského póla a také na několik běžeckých závodů včetně extrémního Taxis Gladiator Race, na psí závody, závody spřežení a všestrannosti i kulturní festivaly.

Kompletní kalendář akcí je k dispozici na www.zavodistepardubice.cz

Kateřina Nohavová, mluvčí závodisti

Hradubický běh má dva starty a jeden cíl

Lidé z Hradce Králové a Pardubic již 13. rokem závodí, kdo dříve doběhne do Čeperky, která je na půl cesty z obou měst. Hradubický běh se uskuteční v sobotu 11. května v 9 hodin. Start začíná v obou městech současně a účast-

níci se setkávají v polovině celkové trasy v Čeperci, kde je čeká vyhodnocení a přátelské popovídání při občerstvení.

Start v Pardubicích se uskuteční v Poděbradské ulici – v blízkosti zastávky MHD „Poděbradská“ a v Hradci

Králové Lipky – zastávka MHD „Lipky“. Registrovat se lze na internetových stránkách závodu www.ph7.cz nebo přímo na místě.

Běžet mohou i celé rodiny s dětmi!

Petr Hochman, pořadatel

Vyzkoušejte si orientační bludiště a poměřte síly s mistry!

V neděli 19. května se na pardubickém pravém břehu Labe utkají nejlepší orientační běžci o tituly republikových šampiónů na mistrovství ČR sprintových štafet. Pořadatelé z OK Lokomotiva Pardubice očekávají na startu závodu více než 200 čtyřčlenných týmů z celé republiky, včetně absolutní české špičky. Centrum

závodu je v areálu letního kina a trať povedou sídlištěm Polabiny 3 a loukami a remízky v okolí Labe. Česká televize chystá ze závodu přímý přenos. Start prvních úseků je plánován na 9 hodin.

Přijďte zafandit nejlepšímu českému orientačnímu běžci a tento sport si i sami vyzkoušet. Od 9 do 14 hodin si mohou

všichni návštěvníci, včetně malých dětí či seniorů, vyzkoušet orientační bludiště. Od 12:30 do 13:30 budou mít zájemci možnost proběhnout si mistrovskou trať a poměřit si tak své síly a schopnosti s mistry České republiky. Všichni, malí i velcí, jsou vítáni!

Lenka Klimplová, OK Lokomotiva

Seniorcentrum

6. 5. 12.00 – 13.30

„Hravá kavárnička“

14.00 Zdravotní

přednáška: „Práva a povinnosti pacientů“. Lektor: Mgr. Jitka Rusová

12. 5. 14.00 Taneční odpolední čaj v KD Hronovická, hraje: Chorus

13. 5. 13.00 Hudební odpoledne se Zuzanou Grohovou

15. 5. 14.00 Videoprojekce Jaroslava Nováka: „Chorvatsko – Makarská riviéra a desítky zajímavých míst cestou tam i zpět“

17. 5. 14.00 Posezení s harmonikou

29. 5. 14.00 Z cyklu literárních přednášek „Studánky: „Nejdeš mi z hlavy jako verš...“ Lektor: Josef Vrána

Máte doma fotografie ze sametové revoluce?

Východočeské muzeum v Pardubicích spravuje rozsáhlou sbírku fotografií. V letošním roce z ní vybírá také fotografie k 30. výročí takzvané sametové revoluce. Je zde zastoupeno jen několik autorů fotografií, proto se muzeum obrací na všechny obyvatele města a okolí, zda by mohli přispět i fotografiemi ze svých rodinných či firemních archivů z listopadu 1989 a následujících měsíců. Fotografie budou využity na výstavách a akcích, které se uskuteční letos na podzim. Můžete kontaktovat kurátorku sbírky Renatu Tetřevovou na e-mailu: tetrevo@vcm.cz.

Město Pardubice i Pardubický kraj připravují výstavy a další akce pro důstojnou připomínku listopadových událostí roku 1989, okamžiků čerstvě nabitě svobody.

Toulky historií Pardubic

... ptáme se pardubického historika Františka Šebka

Prezident T. G. Masaryk na návštěvě Pardubic (fotoarchív města).

V závěru minulých Toulků jsem naznačil, že si někdy přistě více povíme o návštěvě prezidenta Masaryka v Pardubicích v roce 1922. Chtěl jsem se totiž věnovat zase něčemu jinému, než byl poměrně dlouhý seriál o první světové válce, vzniku republiky, prvních letech její existence a jak se to projevovalo v Pardubicích. Překvapil mě zájem čtenářů, hlavně o ta první léta republiky v našem městě. Dostal jsem též dva e-maily čtenářů, kteří se chtěli dozvědět více právě o průběhu zmíněné návštěvy T. G. Masaryka. A tak budou květnové Toulky právě o ní.

T. G. Masaryk jako prezident navštívil Pardubice třikrát. První návštěva, o níž bude dnes řeč, se uskutečnila 24. až 25. září 1922, druhá prezidentská návštěva (jenom jednodenní) se konala o sedm let později, 23. května 1929, a třetí souvisela se slavnostním zahájením velkolepé Výstavy tělesné výchovy a sportu Republiky československé v dnešních Tyršových sadech dne 31. května 1931 (prezident přijel do Pardubic už den předem).

Masarykova návštěva Pardubic v roce 1922 ale zdaleka nebyla jeho prvním setkáním s naším městem. Několikrát sem od přelomu 19. a 20. stol. a před první světovou válkou zavítal ještě jako univerzitní profesor a zároveň jako říšský poslanec, aby tu přednášel pro veřejnost na různých místech (Veselka, Dělnický dům aj.). Častým tématem jeho přednášek se stávaly nejen filozofické otázky, zvláště problematika reflexe národních dějin; různé politické aspekty tehdejšího života, často například sociální otázky. Masaryk tu propagoval myšlenky jím roku 1900 zakládané České pokrokové strany. Jeho blízký politický spolupracovník při vzniku této strany, Alois Hajn, měl také tenkrát bezprostřední vazby na Pardubice. Tématem Masarykových přednášek v Pardubicích

se stal též tehdejší antisemitismus silně se projevující například v době soudního procesu s Leopoldem Hilsnerem, židem a údajným vrahem Anežky Hrušové v Polné. V této tzv. hilsneriádě Masaryk aktivně vystoupil proti štvavé protizidovské kampani a dokazoval nesmyslnost a nepravdivost Hilsnerova obvinění a odsouzení (1899 a 1900). Návštěvy profesora Masaryka v Pardubicích a jím prezentované názory provázel zdejší tisk často hrubými a nevybíravými útoky. Přitom brutálním antisemitismem, který měl ovšem v Pardubicích hlubší kořeny než jenom období hilsneriády, vynikaly zvláště Samostatné směry. Masaryk, přijel-li do Pardubic, se stával středobodem jejich útoků, které se jinak soustřeďovaly na konkurenční Osvětu lidu, již zase ovlivňoval s Masarykem názorově spřízněný Alois Hajn.

Uplynulo asi dvacet let a změnilo se mnohé. T. G. Masaryk se stal prvním prezidentem, jehož politické zásluhy na vzniku republiky byly nepochybnitelné. Pomalu se rodil mýtus o „tatíčkově osvoboditeli“. V kontextu politického dění následujících let měl takový promyšleně pěstovaný mýtus jistě nezanedbatelnou politickou roli, ale to nechme stranou, abychom nezabředli někam jinam, než přísluší našemu

vyprávění. Zůstaňme u toho, že Masaryk záhy po své prezidentské instalaci začal intenzivně navštěvovat různá místa republiky.

Už v polovině roku 1921 se jedny pardubické noviny kriticky ozvaly, že pan prezident ještě nepříjel do Pardubic, zatímco jinde v okolních městech již byl, a že je to vina městské rady, protože ho ještě ani nepozvala. A skutečně: Hradec Králové prezident Masaryk navštívil už v říjnu 1919 (také tam jezdil před válkou častěji přednášet; z návštěvy Hradce se dokonce natáčel film), v Chrudimi Masaryk vykonal prezidentskou návštěvu v roce 1920. Bylo oddalování pozvání prezidenta k návštěvě Pardubic důsledkem černého svědomí některých vlivných místních politiků z minulých výše naznačených postojů k němu? Těžko říct. Leccos by tomu mohlo nasvědčovat. Jisté je, že na dojednání programu a termínu návštěvy se rozhodující měrou podílel čelný představitel agrární strany (právě v roce 1922 přejmenované na Republikánskou stranu zemědělského a malorolnického lidu), statkář z Dolní Rovně a tehdy ministr národní obrany František Udržal (1866 – 1938), mající k Masarykovi blízko, stejně jako k politické reprezentaci Pardubic i širšího Pardubicka.

V neděli k večeru 24. září 1922 přijel prezident Masaryk s doprovodem do Pardubic ve směru od Bohdanče. Víтал jej špalír zvědavců, a především ohňostroj a slavnostní elektrické osvětlení Kunětické hory a také pardubický zámek. Kolem něj projela prezidentská kolona aut od labského mostu lipovou alejí přes Přihrádek, Pernštýnské náměstí a Zelenou bránou k hotelu Veselka, kde byl prezident ubytován. Na večeri s ním sem byli pozváni čelní představitelé města a zástupci zdejších úřadů. Druhý den ráno se Masaryk vydal pěšky přes Wilsonovu třídu (dnes tř. Míru) špalírem hlavně školní mládeže na radnici. Zde jej při příchodu přivítal zpěvácký spolek Pernštýn vlasteneckým chorálem „Sláva Tobě“ (hudbu složil Bedřich Smetana 1876) a poté přednesl uvítací řeč starosta města, sociální demokrat František Vácha. Ve starostově pracovně na radnici prezident přijal několik deputací předních spolků, které mu přišly vzdát hold. Potom prezident z balkonu radnice krátce pozdravil na náměstí shromážděné obyvatelstvo a v doprovodu

představitelů města a okresu se potom vydal na zámek. Při příchodu na malé nádvoří zámekského paláce přivítal vzácného hosta pěvecký sbor Suk Foersterovou „Českou písní“. Masaryk si prohlédl zámek, který před dvěma lety koupil v pozemkové reformě zdejší Musejní spolek, začal jej rekonstruovat a nyní zde nainstaloval své bohaté sbírky. Masaryk si muzeum v zámku prohlédl pozorně (setrval tam déle, než se předpokládalo) a vyjádřil se prý o vystavených sbírkách velice pochvalně. Při odchodu ze zámku se s ním rozloučil opět sbor Suk skladbou Vít. Nováka „Vlast“. Ze zámku zamířil pan prezident k rozestavěné budově sokolovny na Olšinkách, kterou mu představili zdejší Sokolové. Pěšky a špalírem srdečně zdravících obyvatel se Masaryk vydal zpět k radnici, kde se rozloučil s představiteli města, nasedl do auta a z Pardubic odjel. Bylo něco kolem 11. hodiny a prezidentská kolona zamířila přes Sezemice a Dašice do Dolní Rovně, kde byl Masaryk hostem ministra Františka Udržala. Po obědě a krátkém odpočinku se T. G. Masaryk vydal z Dolní Rovně přes několik vesnic (zdraven místním obyvatelstvem) do Zámrsku, kde na tamní železniční stanici nasedl do přistaveného vlaku a odjel do Prahy.

Kolem Masarykovy návštěvy v Pardubicích zaznamenali novináři jednu drobnou historku. Jeden z provázejících ho místních politiků (předseda okresní správní komise J. Urban) se prý při odchodu delegace z radnice na zámek přitočil k prezidentovi a obrátil se na něj s prosbou, aby škrtl ze své paměti neblahou vzpomínku na Pardubice z minulosti, utkvěla-li v ní. Prezident prý na to řekl: „Já nemám co škrtnout, já jsem si nic nezapamatoval a nebudu proto nic škrtnout.“ Byla to diplomatická odpověď. Oba muži věděli, o co šlo a co jsme si my připomenuli na začátku tohoto vyprávění.

Inu, časy se mění. I charakter návštěv státníků v různých koutech země. Zůstává po nich vždycky historická stopa. Čas od času je dobré ji oprášit a hlavně – nezapomínat, byť jde jenom o takový malinkatý kamínek z mozaiky, jaký jsme si připomenuli v dnešních Toulkách. Svět, naši zemičku i naše město je ovšem dobré vnímat v širších souvislostech. A jednou takovou důležitou souvislostí je historická paměť.

František Šebek

